

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljskih in dnevih po praznikih Posamezna številka Din 1.—, lanske letne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, zafino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračama. Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.

V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

St. 99

Ljubljana, četrtek, dne 30. aprila 1931

Leto II.

Nemec — državni podtajnik v Romuniji
Novi ministriški predsednik v Romuniji profesor Jorga je imenoval poslanca Rudolfa Brandseha za državnega podtajnika za narodne manjšine v Romuniji. Brandseh je prvi Nemec, ki je postal v Romuniji član vlade.

Nj. Vel. kraljica Marija v Zagrebu

Zagreb, 29. aprila. AA. Z rednim beograjskim vlakom, ki mu je bil priključen dvorni vagon, je prispela danes točno ob 16.35 na zagrebsko postajo Nj. Vel. kraljica. Čeprav se je prihod izjavil inkognito, je prebivalstvo o njem ni bilo obveščeno, se je vendar na postaji zbrala velika množica ljudi. Vsi ki so zvedeli, da pride jugoslovanska kraljica, so pohitili na postajo ali pa pred »Zborom«, da Nj. Vel. izkažejo ljubezen in spoštovanje.

Ko se je iz poslednjega vagona prikazala postava Nj. Vel., so pretresli zrak dolgotrajni in navdušeni vzkliki. K vagonu so pristopili v imenu oblasti ban dr. Ivo Perović, armijski komandant general Marić, divizijski komandant general Ječmenić, mestni načelnik dr. Sjepan Srkulj, šef policije dr. Janko Bedeković, minister n. r. dr. Oton Frangeš in direktor državnih železnic v Zagrebu Šneier. V kraljičinem spremstvu sta bila dvorna dama ga. Grujić in adjutant polkovnik Krstić.

Med tem ko so se zrak pretresali navdušeni vzkliki, je podal Nj. Vel. poročilo general Marić. Nato so pozdravili Nj. Vel. kraljico ban dr. Perović, mestni načelnik dr. Srkulj in minister dr. Frangeš, nakar je Nj. Vel. kraljica med vzkliki množice krenila s svojim spremstvom skozi gosti spalir do svojega avtomobila, ki se je z njim odpravila naravnost na prostor zagrebskega velešolstva.

Pred »Zborom« se je takisto zbrala množica ljudi, ki je nestrpno čakala, da se je na vogalu pri borzi prikazal kraljičin avtomobil. Takrat je prebivalstvo začelo navdušeno vzklikati Nj. Vel. Se preden so vzkliki utihnili, je ob vходу na sejnišče na čelu vsega odbora in razstavljalcev pozdravil Nj. Vel. kraljico generalni direktor Erber, ki je v svojih besedah dal izraz iskrenemu in globokemu veselju vseh gospodarstvenikov in vsega prebivalstva, da spet vidijo v svoji sredi ljubljeno kraljico. Govornik se je Nj. Vel. zahvalil za čast, ki jo je izkazala s tem, da je sprejela pokroviteljstvo nad razstavo, zlasti pa s tem, da je velešolje osebo posetila, tako velešolje samemu kakor tudi mestu in banovini.

Ravnatelj Erber je Nj. Vel. kraljico vodil po vsem sejnišču in ji tolmačil pavilione.

Albert Thomas v Beogradu

Beograd, 29. aprila. AA. Predsednik centrale industrijskih korporacij Ignjat Bajloni je danes ob 13. priredil kosilo na čast ravnatelju mednarodnega urada za delo Albertu Thomasu. Svečano kosilo je bilo v hotelu Srpski kralj.

Turški konzul v Skoplju

Beograd, 29. aprila. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da je turški predsednik republike imenoval Ali-Riza-bega za turškega konzula v Skoplju, in da mu je jugoslovanska vlada podala eksekvato.

Bolgarska kriza

Sofija, 29. aprila. AA. Bolgarska agencija poroča: Po odločitvi pri kralju Borisu, ki je trajala dve uri, je mandat krone, šef demokratske stranke Malinov izjavil, da je poročal kralju o sedanjih rezultatih svojih pogajanj. Malinov je dalje izjavil, da bo tudi dalje delal v cilju, da izvrši poverjeno mu mislijo.

Sofija, 29. aprila. AA. »Zora« trdi, da zahteva »Demokratski zbor« zase pet ministrstev v novi vladi, nacionalni liberalci pa dva. Tako bi demokratski Malinov dobili samo dva portfelja, ker jih je vseh skupaj le devet. Mnogo govore o tem, da bo novo vlado sestavil samo »Demokratski zbor« z demokratski, vendar »Zora« misli, da Malinov nima mandata za sestavo take vlade. Po njenem mnenju bo Malinov vrnil mandat, če mu mislijo do polpodne ne uspe.

Balkanski teden

Atene, 29. aprila. AA. V Atene so danes dopeli predstavniki balkanskih držav, ki bodo sodelovali pri balkanskem tednu, ki se je začel danes dopoldne s sestankom v atenski trgovski zbornici.

Fašistovsko - sovjetske spletke proti Panevropi

Fašistovski tisk grozi z izstopom Italije iz komisije za Panevropo, ker traktirajo Rusijo in Turčijo kot nezaželene goste - Italijanski upi od nove pogodbe s sovjeti

Rim, 29. aprila. d. »Il Lavoro Fascista« piše danes za izstop Italije iz Briandove evropske komisije in pravi: Briandov komunike in evropska unija v svojem bistvu in v svojih ciljih nista več prav posebno jasna. Italija mora panevropski projekt znova proučiti. Temeljni pogoji Italije za pristop k Briandovemu načrtu je bil solidarnost vseh evropskih držav in evropsko sodelovanje. Če sedaj smatrajo sovjetske Rusije in Turčije le kot nezaželene goste, potem je jasno, da je odpadel eden od temeljnih pogojev za Italijo, kajti s tem je dokazano, da hoče biti evropska unija v resnici samo blok zveznih držav proti obema ostalima državama in da se Briandova ideja utelešuje v protisovjetski in protiturški kombinaciji, ki ima namen štiti edino le interese skupine držav, ki jih vodi finančno in vojaško-pariška politika. Zato mislim, da Italiji ne preostane nič drugega, kakor skleniti svoj izstop iz te kombinacije, ki je popolnoma druga kakor tista, ki smo jo želeli.

List končno vprašuje, ali ne bi bila Nemčija, ki se je glede udeležbe Rusije in Turčije na Panevropi izjavila v tistem smislu kakor Italija, pripravljena, če Italija izstopi iz evropske komisije, storiti isto.

Rim, 28. aprila. n. Vsi fašistovski listi vsestransko komentirajo novi italijansko-

sovjetski trgovinski sporazum, ki so ga sklenili na enaki bazi kakor prejšnjega, ki je te dni zapadel. Italijanska vlada se je s to pogodbo obvezala, da bo garantirala italijanskim izvoznikom v Rusiji njihove dobave za Rusijo za znesek 350.000.000 lir. Sovjetska Rusija se je obvezala, da bo letos nabavila industrijske proizvode za to vsoto, v prvi vrsti ladje.

»Giornale d' Italia« meni, da bo letošnji izvoz Italije v sovjetsko Rusijo znatno zmanjšal pasive italijanske trgovinske bilance v odnosu napram sovjetski Rusiji. Dosedaj je Italija uvažala iz Rusije mnogo več blaga, nego je izvažala v Rusijo. Italija je bila na 7. mestu držav, ki uvažajo svoje blago v Rusijo. Celo Francija in Švedska, ki sploh nimata urejenih trgovinskih zvez z Rusijo, sta bili pred njo. Značilno je, da so na prvem mestu držav, ki uvažajo v Rusijo, Združene države. To je po mnenju rimskega lista dokaz, da pogodba, ki jo je sedaj Italija sklenila s sovjetsko Rusijo, nima nikakega političnega značaja, ker tudi Amerika kot glavna uvoznica z Rusije ne samo ni vzpostavila nobenih odnosov, nego ž njo ne more imeti sploh nikakih političnih stikov.

Trgovinski zastopnik sovjetske vlade v Italiji Levenson je dal uredniku omenjenega rimskega lista izjavo o italijansko-ruskim trgovinskim odnosom. Naglašal je

važnost nove italijansko-sovjetske trgovinske pogodbe, ki je, po njegovem mnenju, mejnik v razvoju gospodarskih odnosov med obema državama. Ni dvoma, je dejal, Levenson, da stopajo gospodarski odnosi med obema državama v novo fazo, ki bo z vzajemnim aktivnim sodelovanjem rodila mnogo dobrih rezultatov. Italijansko-ruski odnosi so postavljeni na solidno bazo, ker se recipročni interesi docela skladajo. Levenson je izrazil svoje zadovoljstvo, da se je v zadnjem času ruski uvoz v Italijo znatno povečal.

Rimski list seveda pozdravlja to izjavo Levensona in pozivlja italijanske uvoznike, naj uvažajo čim več ruskih surovin, predvsem les in poljedelske proizvode.

Rim, 29. aprila. AA. Uradni komunike navaja o pravkar sklenjeni dobavni pogodbi med italijanskimi industrijami in sovjetsko Rusijo tele podrobnosti:

Država bo jamčila 75% vrednosti vsake posamezne dobave. Naročila predstavništva sovjetske trgovine v Rimu bodo razdelili med tvornice za kable, instalacijske naprave za kemične tvornice in druge industrije. Nadalje bo italijanska industrija dobavljala letala, jeklo, precizijske stroje itd. Sovjetska Rusija bo plačala naročila v 25 mesecih.

Bodočnost Jugoslavije je v združnem pokretu

Nove važne izjave Alberta Thomasa novinarjem - »Kar sem videl v Ljubljani, mi je ugačalo« - Metode za pobijanje gospodarske krize

Beograd, 29. aprila. I. Albert Thomas je imel danes dopoldne v ministruvstvu za socialno politiko in narodno zdravje daljšo konferenco, ki je trajala od 10. do 11. ure in čez. Pol ure pred poldnevom je v hotelu Srbski kralj sprejel novinarje.

Na vprašanje o njegovem zanimanju za položaj našega zadrugarstva in o njegovih posetih pri naših združnih organizacijah v Ljubljani in Zagrebu je dejal: »Na žalost nisem imel prilike niti časa posetiti same zadrugarje. Kar sem pa videl v Ljubljani, mi je ugačalo, in prepričan sem, da sloni bodočnost Jugoslavije na tem zadrugarstvu in pokretu, katerega razvoj v tem pravcu je treba podpreti. Naravno je, da nam morajo biti Danci še v vsem za vzor. V Zagrebu so mi dejali, da je opaziti po vsej Hrvatski

razvoj združnega pokreta. To je dobro. Mislim, da bo ta sistem najbolj konveniral vsem državam, ki niso pretežno industrijsko razvite.

O dvojnem položaju obrtnikov, ki so čisto delodajalci in delavci obenem, je Albert Thomas dejal: »Zares, njihov položaj jim nalaga dvojno dolžnost in dvojna materialna bremena. Mislim, da so dobro storili, ko so se obrnili na organizacijo mednarodnega delovnega urada. Čim težji je njihov položaj, toliko bolj sta jim potrebni socialna pomoč in varstvo. Znano je, da obstoja celo posebna uredba, s katero so se regulirale njihove obveznosti. Za poljedelce ima Jugoslavija največji procent obrtnikov in baš zaradi tega ni vseeno, kakšen je njihov gmetni položaj. Oni morejo docela računati

na sodelovanje organizacije dela. Njihova vprašanja se bodo proučila s posebno pažnjo.«

O naši delavski zakonodaji je dejal: »Vi imate izredno zakonodajo še iz l. 1922., vendar mislim, da je bilo dobro, da ste postavili vašo zakonodajo na visok nivo. Z dvema metodama se da pobijati gospodarska kriza. Z znižanjem socialnih bremen in z zboljšanjem splošnih gospodarskih razmer. Jaz sem izključno za drugo metodo.«

Ko je končal svoj govor z novinarji, se je g. Albert Thomas poslovil in odšel na magistrat, kjer je imel sestanek z županom Nešićem. Nocoj ob 22.50 odpotuje v Sarajevo, t. z. Sarajevo na Cetinje, od tam pa 4. maja v Albanijo.

Odpor proti »Anschlussu« na Češkoslovaškem

Govor dr. Kramara v zunanjepolitičnem odboru čsl. parlamenta — Pristop Češkoslovaške k carinski uniji bi pomenil samomor

Praga, 29. aprila. d. Zunanji odbor poslanske zbornice je danes nadaljeval razpravo o ekspoziji dr. Beneša glede nemško-avstrijskega pakta za carinsko prilagoditev. Med drugimi je govoril narodno demokratski poslanec dr. Kramar, ki je izjavil: Njegova stranka zavzema na pram carinski zvezi in napram povabilu Češkoslovaški, da pristopi k carinski zvezi, isto stališče kakor dr. Beneš. Prav nobenega dvoma ni, da je današnja Avstrija element po-koja in miru in da je ne samo po svoji po-

litiki, temveč tudi po sestavi svojega prebivalstva pacifiistična. Nasprotno pa je v Nemčiji močno gibanje, ki kaže odločno militaristične tendence. Ne moremo dr. Benešu pritrditi, da bi imela vsaka carinska zveza za posledico popolno gospodarsko in politično združitev držav. Toda Nemčija je gospodarski in politični priključek od leta 1919. dalje sistematično pripravljala. Dr. Kramar je končno izjavil, da bi smatral pristop Češkoslovaške k načrtu carinske zveze za samomor.

Poljsko-jugoslovansko prijateljstvo

Svečana akademija na čast Jugoslovanom v Gdinji

Varšava, 29. aprila. AA. Pat poroča: Včeraj zjutraj je prispela v Gdinjo skupina jugoslovanskih izletnikov, kakih 70 po številu. Že na postaji jim je bila prirejena prigrizna dobrodošlica, nato pa so goste sprejeli na svečano akademijo, ki so jo priredili njim na čast. Tam jih je predsednik prirediteljskega odbora toplo pozdravil v jugoslovanskem jeziku. Po akademiji so gostje napravili izlet z ladjo. Ob povratku je bil njim na čast prirejen svečan obed, na katerem je več govornikov proslavljalo

prijateljske zveze med Poljsko in Jugoslavijo in veliki pomen sodelovanja obeh držav.

Gostje so si nato ogledali novo in čednejšo pomembnejšo slovansko luko na Baltiku, zvečer pa so nadaljevali svojo pot v Varšavo.

Letalo s hitrostjo 200 km na uro

London, 29. aprila. AA. Anglija bo zgradila potniško letalo z 200 miljami hitrosti na uro. Konstrukcija letala je zaenkrat tajna.

Vprašanje grško-katoliškega patrijarhata v Benetkah

Rim, 29. aprila. 1. Vatikanski organ »Osservatore Romano« demantira vest, ki so jo objavili nekateri listi, da namreč Vatikan name-rava ustanoviti grško-katoliški patrijarhat v Benetkah. Ta patrijarhat naj bi po omenjenih vesteh deloval za razširitev unijske cerkve na Balkanu.

Proces proti članom terorističnih organizacij

Beograd, 29. aprila. I. Danes ob 8.30 se je pred državnim sodiščem nadaljeval proces proti Kirchmeierju in tovarišem. Državni tožilec dr. Djastro je nadaljeval čitanje obtožnice. Ko je obtožnico ob 9.30 prečital, je predsednik sodišča g. Armerić izjavil, da se je sodišče odločilo, da se bodo najprej obravnavale one točke obtožnice, ki se nanašajo na atentat na vlak. Prvega bo sodišče zaslišalo obtoženca Kirchmeierja. Obtoženci se razdelijo v 4 skupine: 1. skupino tvorijo oni, ki so obtoženi v zvezi z atentatom na vlak pri Vrhpolju, 2. skupino Talman, Herman in Grod, ki so hodili na Madjarsko in pripravljali teroristično akcijo, 3. skupino oni, ki so sodelovali pri tej akciji, a meje niso prekorčili in 4. skupino ostali obtoženci. Po tem sporočilu je predsednik sodišča prekinil razpravo.

Po odmoru se je pričelo zasliševanje obtoženega Miše Kirchmeierja. Ta je obtožen, da je z namenom, da poruši železniško progo med Vrhpoljem in Mikanovci, postavil v družbi z Mijom Seletkovićem v noči med 21. in 22. aprilom p. l. na tir peklenjski stroj, ki bi bil moral eksplodirati, čim bi vlak stekel preko njega. K sreči se to ni zgodilo. Zaslišanje Kirchmeierja se je dopoldne zaključilo. Predsednik je napovedal nadaljevanje procesa za jutri. Na redu bošta obtoženca Devčić in Carević.

Neizrabljena prilika

V strankarskih časih je jugoslovanska notranja politika bolela zlasti na dveh napakah. Njena prva napaka je bila, da ni imela nobenega jasno odrejenega pravca, da je vedno kolebala iz ekstreme v ekstrem in da ni nihče prav vedel, kakšno stališče zavzame jutri do konkretnega vprašanja. Posledica te nejasnosti v jugoslovanski notranji politiki je bila, da tudi ni imela nobene agitatorne sile v sebi, ker kdo se more ogrevati za politiko, ki se menjuje od danes na jutri. Druga glavna napaka jugoslovanske notranje politike v strankarskih časih pa je rezultirala iz njene prve. Ker ni imela jasne smeri, tudi ni mogla vzgajati ljudi in kar je bilo najtežje, večina strank sploh ni hotela volivcev vzgajati drugače, ko v strankarskem duhu. Vsled te enostranosti pa je morala nazadovati politična nabozba volivcev in s tem tudi njih državljanska tvornost.

Nekateri posamezniki so ti napaki tudi jasno spoznali in ne enkrat poskušali jih odpraviti ter dati jugoslovanski notranji politiki pozitivno in odredeno smer. Vsi ti poskusi pa so se izjalovili in so se morali izjaloviti, ker niso stranke dopuščale objektivne diskusije. Brez te pa je nemogoče zgraditi pozitiven in aktualen političen program, še manj pa je mogoča brez objektivne diskusije prava vzgoja državljanov. In vendar je pozitiven in aktualen političen program nujen, brez katere je vsak napredek nemogoč. Življenje postavlja vsak dan nova in važna vprašanja, na katere je treba takoj in pravilno odgovoriti, ali pa je izključena vsaka dobra politika.

Tako n. pr. je napoved nemško-avstrijske carinske unije razgrnila celo vrsto vprašanj, ki so za naš narod in zlasti še za naše gospodarstvo odločilne važnosti. Tako bi morala naša politika takoj vedeti, kaj nam more napovedana carinska unija koristiti in škodovati v političnem, kaj v gospodarskem in kaj v kulturnem pogledu. Na podlagi točnih podatkov pa bi morali potem tudi vedeti, če je ta unija za nas sprejemljiva ali ne. Vse to se da čisto točno ugotoviti in če bi se rezultati teh raziskovanj objavili, bi vsak naš človek vedel, kako naj sodi o tem vprašanju in politična zavest vseh bi se takoj znatno dvignila. Kar pa je glavno, bi vedeli vsi, da delamo prav in z objektivno diskusijo bi se zavarovali pred napakami.

Sličnih aktualnih vprašanj nam prinaša skoraj vsak teden, gotovo pa vsak mesec, a nikjer se ne poskuša, da bi se ta vprašanja temeljito in brez predsodkov razmotrivala. Kakor pač nanese prilika, takšno je tudi naše stališče do teh vprašanj in če napačno ali pravilno, o tem se le malokdo meni. In vendar je sedaj prilika, kakor še nikoli, da se vsa ta vprašanja razmotrivajo na čisto objektivni način, kajti danes ni več strank, ki so pospeševale vsako objektivno diskusijo, ker so presojale vsako vprašanje le z ozkega strankarskega stališča. Seveda bi se vsa ta vprašanja razmotrivala le s strokovnega stališča in bi imeli tudi besedo le strokovnjaki.

Se važnejše pa je, da bi se sedanjí čas izrazil za dobro politično vzgojo ljudi, da bi se ljudje naučili presojati razna vprašanja tudi brez strankarskih očal in samo z jugoslovanskega stališča. Jugoslovanski program, ki obsega vse javno življenje in ki zato mora biti vedno aktualen, ne more počivati, temveč mora dobivati vedno jasnejšo vsebino. Mora pa postati tudi vsem Jugoslovanom vedno jasnejši in zato ga treba s predavanji tolmačiti. Tako n. pr. je sedaj naravnost nujna potreba, da se po vseh naoblaševalnih društvih podrobno razloži jugoslovanski program, kakor je podan v zadnji resoluciji sokolske skupščine in ki je natisnjen v knjigi »Pola in cilja«. Ta knjiga bi morala dati povod za celo vrsto predavanj in tudi diskusijskih večerov, ker šele potem bi ta program postal v resnici last tudi najširših slojev. Treba se zavedati, da je prenehalo strankarsko življenje zato, da se nehalo oni strastni preprič med narodom, ki bi nas kmalu vse skupaj razdvojili. Ni se pa nehalo strankarsko življenje zato, da bi mestu njega nastopilo kulturno mrtvilo. Narobe, mesto strankarskih prepričev naj bi nastalo intenzivno kulturno življenje, ki bi ves narod dvignilo in mu dalo pravo državljansko zavest. V ta visok cilj je treba izkoristiti sedanjí lepo priliko in potem se bo ustvarila podlaga za dobro jugoslovansko politiko, ki jo bo v podrobnostih razumel ves narod, ker bo njegova duševna last. Več politične vzgoje narodu v jugoslovanski smeri!

Afera prof. Moulina pred belgijskim parlamentom

Izjava zunanjega ministra Hymansa — Nove protifašistovske demonstracije v Bruslju

Bruselj, 29. aprila. AA. Na včerajšnji seji poslaniške zbornice je predsednik odločno pozval k redu nekega komunističnega poslanca, ki je postavil interpelacijo o aferi prof. Moulina in pri tej priliki imenoval italijanske sodnike morilce. Takoj je vstal zunanji minister Hymans in odločno protestiral proti taki žalitvi italijanskih sodnikov ter na kratko orisal dejstva v aferi prof. Moulina. Dodal je, da ima Moulina polno svobodo obrambe. Belgijski poslanik v Rimu in tamošnji generalni konzul sta takoj storila vse, kar je bilo treba za Moulinovo obrambo, in glavna razprava, ki se

bo vršila pred izrednim tribunalom, bo popolnoma javna. Minister je svoj govor sklenil s pozivom, da je treba paziti na to, da se ne kadi ozračje pristranih odnosov med državami, ki so bile zaveznice v svetovni vojni.

Pariz, 29. aprila. AA. Havas poroča iz Bruslja: Včeraj so bile spet velike demonstracije za prof. Moulina. Demonstracij se je udeležilo 3000 študentov vseh fakultet. Na čelu povelja je korakalo 8 profesorjev bruselske univerze. Povorka se je ob 18-15 mirno razšla.

Naglo gospodarsko propadanje Reke

Svobodna carinska cona je ostala brez vsakega učinka — Madjarski listi o silnem napredovanju prometa na Sušaku

Budimpešta, 29. aprila. n. Kakor znano, je italijanska vlada ustanovila v Kvarneru svobodno carinsko cono, da bi s tem olajšala gospodarski napredek in razvoj Reke in sosednih italijanskih krajev. Kakor pa vse kaže, te koncesije italijanske vlade reškemu gospodarstvu niso v ničemer koristile.

Madjarski listi se bavijo z gospodarskim vprašanjem Reke in Sušaka in izvajajo, da se je promet na Sušaku v zadnjih letih silno povečal, medtem ko je opaziti na Reki le neznaten porastek. Italijanska vlada je menila, da bodo velika industrijska podjetja izrabila reško svobodno carinsko cono ter na ozemlju, ki uživa carinske predpra-

vise, osnovala svoje tvornice in podjetja. Nade italijanske vlade se niso izpolnile. Sedaj so se pričeli kompetentni rimski krogi baviti z mislijo, da bi podaljšali rok svobodne carinske cone v Kvarneru še za nadaljnjih 10 let, ker bi morala sicer Reka popolnoma podleči Sušaku.

Listi ugotavljajo, da je znašal leta 1926 skupni reško-sušaki promet 998.000 ton. Od tega je odpadlo 27% na Sušak. Lani pa je sam Sušak premogel 718.000 ton prometa, medtem, ko je Reka imela le malo več. Potemtakem je od leta 1926 dalje Sušak stalno napredoval, čeprav je Reka dobila razne beneficije.

Zaključek konference Male antante tiska

Prihodnja konferenca se bo vršila v Jugoslaviji

Bukarešta, 29. aprila. AA. Rador poroča: Konferenca Male antante tiska je končala svoja dela. Po končani konferenci je bil objavljen tale komunikat:

Sedma konferenca Male antante tiska v Bukarešti je s popolnim uspehom končala svoje delo. Tudi to pot se je ugotovilo popolno soglasje med zastopniki Male antante tiska bo v Jugoslaviji.

te tiska tako glede političnih smotrov kakor tudi glede profesionalnih ciljev tiska Male antante. V vseh vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu, se je pokazalo soglasje in vsi sklepi so bili sprejeti soglasno. Ti sklepi pomenijo napredek v življenju te organizacije. — Prihodnja konferenca Male antante tiska bo v Jugoslaviji.

Nj. Vel. kraljica in princi bodo ves maj v Splitu

Split, 29. aprila. k. Mestni občini je bilo javljeno, da pride jutri v četrtek ob pol 3. popoldne v Split z dvornim vlakom Nj. Vel. kraljica Marija s svojimi otroci princi Petrom, Tomislavom in Andrejem. Dalje pride knežinja Olga s svojima otrokoma Aleksandrom in Nikolo kakor tudi njena sestra Marina. Visoki gostje ostanejo v Splitu ves mesec maj in se nastanijo v penzionatu »Split«. Včeraj je zaradi tega došla v Split tudi četa kraljeve garde.

Danes sestanek romunskega parlamenta

Bukarešta, 29. aprila. n. Politični krogi pričakujejo z velikim zanimanjem jutrišnji dan. Jutri se namreč sestane parlament. Prav posebej pa se pričakuje, da bo vlada stavila v parlamentu vprašanje zaupnice. Stališče posameznih strank še niso znane ter jih bodo parlamentarni zastopniki strank zavzeli šele danes na svojih klubskih sejah. Gotovo je edino leto, da bodo liberalci glasovali za vlado. Vlada bo predložila parlamentu nekaj zakonskih načrtov, med njimi načrt zakona o monopolu na sladkor, petrolej in spirit, načrt zakona o štednji in zakonski osnutek o pobijanju nezaposlenosti.

Bukarešta, 29. aprila. n. V Bukarešto je priselja madjarska delegacija, ki jo vodi bivši minister Gratz. Delegacija ima nalogo pričeti z zastopniki Romunije pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe.

Rim, 29. aprila. n. Današnja »Tribuna« poroča, da bo romunska vlada na mesto dosedanjega poslanika v Rimu knez Ghice, ki je bil imenovan za zunanjega ministra, imenovala za poslanika v Rimu bivšega državnega podtajnika pri predsedstvu vlade Tilea.

Bukarešta, 29. aprila. d. Rektor kološvarkega vseučilišča profesor Hatzegad je bil imenovan za ministra brez portfelja. On ima nalogo, da se bavi s sedmograškimi vprašanji.

Dementi vesti o Hindenburgovem odstopu

Berlin, 29. aprila. AA. Merodajni krogi izjavljajo, da so vse vesti o bližnji demisijski predsednika Hindenburga neresnične. Hindenburg ni podal o svojih namerah nobene izjave. Vse vesti o tem so zgolj domnevanja.

Vohunska afeta v Marseilleu

Marseille, 29. aprila. AA. Tukašnja policija se bavi z vohunsko afero, v katere središču stoji inozemec Pohl, ki se je leta 1930, gibal največ po Provenci, najbolj pa v departementu Bouches du Rhone, zlasti okoli letališča v Istresu. Policijska preiskava je dognala, da je bil Pohl v odnosih z neko damo, ki so jo večkrat videli v družbi letalskih oficirjev. Pohl je očividno zažutl, da ga zadnje čase opazuje policija in je nenadoma izginil.

Trgovinska pogajanja med Češkoslovaško in Madjarsko

Budimpešta, 29. aprila. d. Sekcijski načelnik češkoslovaškega zunanjega urada dr. Friedmann pride 1. maja v Budimpešto, da tam z madjarskim pooblaščenim ministrom Alfredom Nicklom začne madjarsko-češkoslovaška trgovinska pogajanja.

Delo propalice Pavelića

Beograd, 29. aprila. o. »Hrvatska«, najstarejši emigrantski list v Ameriki, ki izhaja v Chicagu, je objavil v svoji poslednji številki pod naslovom »Dr. Pavelić v službi Italije« privatno pismo, ki ga je dobil neki naš človek v Ameriki od svojega znanca iz Istre in v katerem je o sedanjem delovanju dr. Pavelića rečeno:

»Pred kratkim smo opazili v Opatiji Hrvatkega propalice dr. Pavelića. Srečal sem ga na potu v spremstvu dveh »službenih«. Čim sem ga opazil, sem krenil stran, ker me je zaskrbelo, da bi se mi, če bi me opazil, ne zgodilo, kar se je pripetilo že mnogim našim tukašnjim Istranom. Ne vem, če vi tam veste za njegovo tukašnje delo. Ne mislim na separatizem, temveč na ono ogabno delo in kampanjo, ki jo vodi tu v Istri in po drugih naših zaslužjenih krajih proti našemu življu. Čim je prispel sem, so takoj zaprli nekaj mojih znancev. Pozneje se je izkazalo, da so jih aretirali na njegovo zantovo. Zapisal sem to, da boste vedeli, kako izgledajo ti hrvatski »patrijotke«. Oni se ne plašijo niti najpodejših sredstev: denunciacije. Danes že ptiči pojo, da hrvatske separatiste plačuje in podpira fašistovska Italija v sporazumu z onimi na Dunaju — pristaši Otona Habsburškega. Centrala te kampanje je v rokah bivšega generala Sarkotića na Dunaju, kjer se zbirajo bivši častniki stare Avstrije, ki prejemajo plače po Sarkotiću za to izdajalsko delo proti svoji lastni domovini.

Krvavi izgredi na Portugalskem

Lizbona, 29. aprila. AA. Včeraj so se vršile v mestu velike demonstracije. Policija je streljala in ranila 15 dijakov. Trije demonstranti so hudo ranjeni. Vojaštvo in policija sta aretirala 60 oseb. Demonstracije so vodili vseučilišni dijaki, ki so burno vzklikali proti diktaturi Carmone. Slične demonstracije so se vršile v Oportu in v Bragi, kar dokazuje, da se gibanje proti diktaturi širi.

Lizbona, 29. aprila. AA. Nadškof v Funchalam na Madeiri je posetil mornariškega ministra, da posreduje glede pogojev, pod katerimi bi se uporniki vdali. Mornariški minister je odgovoril, da pozna vlada samo en pogoj, in to je brezpogojna predaja.

Nemško-avstrijska pogodba in Madjarska

Budimpešta, 29. aprila. d. Na današnji seji zunanjega odbora poslanske zbornice je zunanji minister grof Karolyi povdarjal vnovič, da bo madjarska vlada napram gospodarskemu narču Avstrije in Nemčije, glede katerega ni še vse popolnoma jasno, tudi v naprej stala na stališču fanjania. To pa ne pomeni, da bi se s posameznimi državami ne vodila neposredna pogajanja, kakor n. pr. z Italijo in Avstrijo, v prihodnjem mesecu z Nemčijo in v najkrajšem času s Češkoslovaško. Na programu vlade so nadalje pogajanja o končnoveljavni pogodbi z Romunijo. Ta pogajanja bodo ob obojestranski dobri volji skoro gotovo imela za obe državi ugodne rezultate.

Budimpešta, 29. aprila. n. V svojem eksponatu o nemško-avstrijskem narču carinske zveze je zunanji minister grof Karolyi omenjal tudi francoski protipredlog in naglasil, da ta protipredlog madjarski vladi ni znan. Madjarska vlada mora zato v tej stvari počakati, predno zavzame končnoveljavno stališče.

Pozdravljeni, zastopniki nemške industrije!

Ljubljana, 30. aprila.

Danes popoldne bo priselja v Ljubljano skupina industrijalcev iz Nemčije, ki so se napotili na vedno študijsko potovanje po Jugoslaviji. Včeraj so odpotovali iz Monakovega; na Jesenicah so si ogledali tovarne KID, preden so se odpeljali v Ljubljano.

Ob 18. uri se bodo gostje sestali z našimi gospodarskimi interesi v Zbornici za TOI. Naši industrijski krogi in kupčijski krogi se bodo mogli pogovoriti neposredno s predstavniki nemške industrije glede morebitnega gospodarskega sodelovanja v bodočnosti.

Potovanje teh nemških gostov po naših trgovskih in industrijskih središčih je, tako kaže, prvi korak k gospodarskemu tesnejšemu zblizanju med porajajočo in mnogo obetajočo Jugoslavijo in industrijsko izkušeno Nemčijo.

Med izletniki nemških industrijalcev v Jugoslavijo so tile gg.: Hans Begen, lastnik tvornice Johann Keller, Frankfurt a. M., Erich Dressler, solastnik tovarne Vereinigte Stahlwerke A. G. Siegen, Heinrich Droste, predsednik industrijskega podjetja v Düsseldorfu, dr. ing. Max Heimhaus, jugoslovanski častni generalni konzul v Berlinu, dr. Heffe, član vodstva tovarne Schminke & Co., tovarne umetnih barv v Düsseldorfu, dr. Otto Kaufmann, član vodstva tvrdke Kaufmann EFOS, tovarne mozačnih plošč v Niedersiedlitzu, Arthur Fritz Koppel, član tvrdke Paul Brandenburg BSOS Berlin, Ludvig Hammer, mestni arhitekt v Frankfurtu a. M., H. Rotemüller, član tvrdke Wintertal A. G., kemijska industrija, Kassel, dr. Rosenthal, župan v Duisburgu, dr. H. K. Hindick, Bochum, Richard Senger, advokat in član trgovskega razsodišča v Hamburgu, Heinz Szrelein, lastnik kemične tovarne v Düsseldorfu, Erhardt Willeh, diplomirani ekonom in član tvrdke RAVI iz Osnabrücka, H. T. Willner, ravnatelj tovarne in član tvrdke za izdelavo jekla iz Kasselja. Razen imenovanih sodelujejo pri tem izletu en referent nemškega ministarstva za trgovino, dalje tehnični režiser Hahn iz Düsseldorfa, strokovni referent Albert Keller iz Düsseldorfa, kot predstavnik nemško-jugoslovanskega trgovskega društva, ki se zdaj snuje in ki se bo bavilo z uvozom jugoslovanskih izdelkov v Nemčijo in izvoza nemških izdelkov v Jugoslavijo pa gg. Rosenbaum in Kloss.

Pozdravljamo vse odlične zastopnike nemške industrije v naši sredi in jim želimo, da bi odnesli iz naše domovine v svoje kraje najlepše vtise in pa da bi se na svoje oči prepričali, da smo mladi, razvijajoč se narod, ki bo svoje ogromne prirodne zaklade dvignil s svojo pridno roko v blagostanje vseh, narod z bodočnostjo, ki ima vse pogoje, da postane velik, močan in bogat.

Dr. Renner novi predsednik avstrijskega parlamenta

Dunaj, 29. aprila. d. Na današnji seji Narodnega sveta je bil pri drugi volitvi izvoljen za predsednika Narodnega sveta nekdanji socialno-demokratski kancelar dr. Karel Renner. Zanj je bilo oddanih 68 glasov socialnih demokratov, 18 glasov pa je dobil drugi predsednik krščanski socialce dr. Rameck. Pri prvi volitvi so se socialno-demokratski glasovi zadržali na dr. Rennerja, meščanske stranke pa so glasovale za svoje lastne kandidate. S tem so bili glasovi razcepjeni in noben kandidat ni dobil večine. Pri drugi volitvi je večina meščanskih poslancev oddala prazne glasovnice, le nekateri krščansko-socialni in heimwehrovski poslanci so glasovali zopet za dr. Ramecka.

Delavske demonstracije na Španskem

Pariz, 29. aprila. AA. Havas poroča iz Seville: Mnogoštevilni brezposelni delavci so se zbrali pred poslopjem mestnega magistrata in zahtevali dela. Po tej demonstraciji je velika povorka krenila po mestnih ulicah. Delavci so demonstrirali proti meščanom, tako da so mnogi trgovci zaprli svoje trgovine, drugi pa so stopili na prag in delili delavcem hrano in denar.

Zračni promet Beograd-Dunaj

Zagreb, 29. aprila. k. Prvega maja se otvori zračni potniški promet med Beogradom in Dunajem. Ta promet bodo oskrbovala tri društva in sicer: naše društvo za zračni promet, francoska družba »Cidna« in slednje družba »Austro-Flug«. Cena vožnje iz Zagreba do Beograda je 520 Din, iz Zagreba do Grada 400 Din, iz Grada do Dunaja 320 Din in iz Zagreba do Dunaja 720 Din.

Krst s tekočim zrakom

Heidelberg, 29. aprila. AA. Danes se je tu vršila edinstvena svečanost. Krstili so letalo prvič v zgodovini s tekočim zrakom. Rektor univerze je razbil nad letalom steklenico tekočega zraka, nakar je bilo letalo v nekaj trenutkih v gostem oblaku dima.

Hud potres v Rusiji

Pariz, 29. aprila. AA. Iz Moskve poročajo: Hud potres je prizadel Transkaspisko Sovjetsko republiko Nehičevan. Tri oblasti te republike so od potresa precej trpele. Tudi človeške žrtve je potres zahteval, vendar njih število še ni znano.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 29. aprila. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Nobene bistvene izpremembe hladnega, spremenljivega vremenskega značaja. Tuintam kratkotrajen dež.

Jz Dravske banovine

d Obnoven telefonski promet Maribor—Krnovo. Od 20. aprila t. l. je odprt telefonski promet Maribor—Krnovo. Pristojbina za navadno govornico enoto v telefonskih relacijah Cankova—Ratkarsburg in Cankova Murek znaša 1650 Din.

d Razpisana služba pogodbenega poštarja. Razpisuje se služba pogodbenega poštarja pri pošti Sv. Jurij v Slovenskih goricah III/3. Prošnje s prilogi naj se vlagajo na Dravsko direkcijo pošte in telegrafa v Ljubljani do 10. maja t. l.

d Poziv Slovenski Krajini. V Soboti bo hočejo postaviti spomenik vojaku, ki so leta 1918. pri ponesrečenem zavzetju mesta padli. Ob tej priliki smo se akademiki iz Slovenske Krajine v Ljubljani spomnili, da naši možje, ki so v težkih razmerah, ko so nam vladali Madžari, gojili pri nas slovensko narodno zavest in tako pripravljali naše osvobodjenje, še nimajo spomenikov. Mogoče bi ti naši zaslužni možje tudi zaslužili kak spomenik in bi bila naša dolžnost, misliti na to? — **Prekmurški akademiki.**

d XI. Ljubljanski velesejem, ki se vrši od 30. maja do 8. junija t. l. je popolnoma zaseden, vsled česar uprava velesejma ne more več prejemati prijav za razstavne prostore v paviljonih. Na razpolago je le še nekaj nepokritega prostora na prostem.

d Prepovedan listi. V spisek prepovedanih listov so pošte vpisale »La Tribuna Illustrata«, »Uj šlere Naptara«. Ponovno se opozarja, da se prepoved sovjetskih spisov nanaša na vse spise, ki izvirajo iz Sovjetske Rusije ne glede nato, v katerem jeziku so pisane.

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plišira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Sokol dravinjskega okrožja priredi v nedeljo 3. t. m. pešizlet k agilni četi v Spitalič. Ob 2. uri popoldne se vrši tekma čet; ob 4. uri uprizori četa Spitalič igro »Domen«. Vabljeni so vsi prijatelji Sokola. Če bo skrajno slabo vreme, bo izlet in igra 10. maja ob istem času.

d Prošnja javnim uradom, ustanovam in podjetjem. Osrednja protituberkulozna liga je za letošnje protituberkulozne dneve izdala propagandne koleke, ki se bodo te dni pričeli razprodajati. Liga bo koleke dostavila vsem večjim podjetjem in javnim ustanovam s prošnjo, da bi jih ob priliki protituberkuloznih dni nalepljali na vse dopise. Ker so koleki namenjeni za zbiranje sredstev za poštne kolonije otrok in za protituberkulozno akcijo lige, prosimo vse, da odkupijo čim več kolekov in tako materično podpro to dobrodelno gibanje.

Pijte original »CHABESO«. 1114
d Anton Lajovic: 9 samospevov. V založbi Glasbene Matice ljubljanske je izšla te dni nova zbirka samospevov, in sicer 9 Lajovičevih samospevov, ki so bili svojčas priobčeni v raznih letnikih glasbene revije Novi Akordi. So to najlepši Lajovičevi samospevi, ki se kaj radi izvajajo na koncertnem odru. Prepričani smo, da je z zbirko ustrezno vsem ljubiteljem našega petja. Cena 40 Din. Dobiva se v vseh knjižarnah.

d Protituberkulozni dnevi. Od 2. do 6. maja letos se prirejajo po vsej državi protituberkulozni dnevi, ki imajo namen propagande, higienskega pouka o čuvarstvu pred jetiko in zbiranja sredstev za protituberkulozno akcijo. Na področju Dravske banovine se bodo ob teh dneh vršila po nalogu kr. banske uprave poučna predavanja s pomočjo sreskih sanitetnih referentov. Vse šole bodo ob teh dneh posvetile nekaj ur pouka, kako se je varovati pred tuberkulozo. Predavanja bodo priredili tudi zdravniki socialnega zavarovanja. Osrednja protituberkulozna liga je za te dneve izdala posebne propagandne koleke. Vabimo vso javnost, da kupuje te koleke in tako pomaga pri zbiranju sredstev za protituberkulozno gibanje. Z nakupom teh kolekov bo vsak lahko sodeloval aktivno v boju proti jetiki. — Osrednja protituberkulozna liga.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 763,8, termometer 4,6, relativna vlaga 90%, smer vetra WSW, oblačnost 10, dež (3,2). V Mariboru je kazal barometer 761,7, termometer 5,4, relativna vlaga 85%, tiho, oblačnost 10, dež (4,1 mm). Drugod je bilo vetrovno in oblačno. Deževalo je v Zagrebu (2,2 mm), v Sarajevu (10,1 mm), v Kumboru (3,4 mm), v Splitu (7,2 mm), na Visu (4,2 mm).

Opazovanja ob 7. uri. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 16,1 (3,4), v Mariboru 13,8 (3,5), v Mostaru 20,2 (9,8), v Zagrebu 18,3 (6,4), v Beogradu 19,4 (7,2), v Sarajevu 19,2 (5), v Skoplju 20,2 (7,6), v Kumboru 19,3 (1,2), v Splitu 18,4 (10,6), na Visu 18,8 (10,2). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Četrtek, 30. aprila 1931, Katarina. Pravoslavlji: 17. aprila, Simeon.

Nočno službo imata lekarni Trnkoczy na Mesnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

■ Muogokratnik davštine. Komisija za določitev muogokratnikov davštine od prirastka na vrednosti nepremičnin je določila muogokratnik za mesec marec 1931 na 9-13 za vrednosti in zneske, izražene v dinarski veljavi. — Mestno načelstvo v Ljubljani.

■ Uradne ure pri sodiščih v Ljubljani so od 1. maja do 30. septembra t. l. ob delavnikih od 7-30 do 12-30 in od 16. do 18., ob sobotah od 7-30 do 12-30, a ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. — Predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani.

■ Župni prednjaški tečaj sokolske župe Ljubljana za vodnike in vodnice naraščaja in dece, ki bi se moral vršiti od 3. do 10. maja, moramo radi obolenja vodnika tečaja preložiti na poznejši čas. Kdaj se bo vršil, bomo pravočasno naznanili. Zdravo! — Župno načelstvo.

■ Na III. simfoničnem koncertu, ki ga priredi gledališka uprava v petek 1. maja, sodeluje v II. delu koncerta pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom ravnatelja Poliča. Matični ženski zbor izvaja tri narodne legende na besedilo iz Strekljeve zbirke, katero je uglasbil brez dvoma eden najplodovitejših naših komponistov g. Emil Adamič.

■ Jaroslav Krička: Izkušnja v puščavi. Kantata za soli, zbor in orkester je naslov delu, katerega izvaja jutri na III. simfoničnem koncertu pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske s sodelovanjem solistov (Bernot-Golobova, Milan Jug in Anton Petrovič) ter s spremljevanjem Orkestralnega društva Glasbene Matice in opernega orkestra. Kantata spada med največja simfonična dela češke literature, je v vsakem pogledu dovršeno umetniško delo, zelo pogostokrat izvajano v domovini, pri nas pa se prvič. Skladatelj je porabil znano besedilo iz sv. pisma, kako je šel Jezus v puščavo, da bi se tam postil 40 dni in 40 noči, a prišel je k njemu izkušnjavec in ga izkušal. Glavno vlogo v tej kantati je določil skladatelj deloma orkestru, deloma pa pevskega zboru. Solisti nastopajo le vmes po potrebi in v smislu besedila. Podrobna razlaga oziroma kratek uvod v to delo je ti-

skana v koncertni programni knjižici, kjer je iskano besedilo Izkušnje in pa besedilo vseh treh Adamičevih in narodnih legend, ki se tudi izvajajo na tem koncertu. Opozorjamo, da je začetek koncerta točno ob 20. uri. Dvorana Unionska, datum petek 1. majnika. Vstopnice v Matični knjižarni.

■ Dne 1. majnika ob 20. uri se prav gotovo vrši III. simfonični koncert gledališke uprave. To sporočimo p. n. občinstvu, ker so nastali nekateri dvomi, češ ali bo koncert 1. maja ali ne z ozirom na to, da so druge proslave tega dne prepovedane.

■ Prva repriza »Slehenika« bo danes. Vpripzorištev misterija o življenju in smrti bogatina Slehenika je zapustila občinstvu, ki je v nedeljo napolnilo operno gledališče, izredno globok vtis. Delo bo nedvomno privabilo v gledališče množice religiozno čutečega meščanstva in prebivalstva z dežele. Misterij je spenil v strogo katoliškem duhu znani katoliški pesnik Hugo Hoffmannsthal, mojstersko ponašil in priredil pa Oton Zupančič. Predstavo priporočamo ne le vsem vernikom, temveč tudi onim, ki se hočejo poučiti o poslednjih rečeh. Seveda tudi noben ljubitelj vznesene pesniške besede ne bo zamudil te prireditve, ki spada nedvomno med najbolj uspele predstave naše drame. Predstava se vrši v opernem gledališču, cene so običajne dramske. Predstava je za red D.

■ Razstava pismenih in risarskih izdelkov obrtno nadaljevalne šole za umetno in oblačilno obrt na Prulah bo 3. maja od 9. do 16. ure. Vabijo se vsi, posebno pa mojstri in pomočniki te strok.

■ Stavbinskim delavcem! Odsek stavbinskih delavcev Narodne strokovne zveze sklicuje za v nedeljo 3. maja ob 9. uri popoldne v Dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev (bolniška blagajna) na Miklošičevi cesti člansko zborovanje. Odsek vabi vse člane da se sigurno udeležijo tega važnega sestanka, ker se bo na njem poročalo o prvem razgovoru, ki so ga zastopniki organizacije imeli s zastopniki poslodavcev. Na sestanku smejo člani pripeljati tudi svoje prijatelje-stavbinske delavce.

■ Jahanla prireditve Kola jahačev in vozačev »Prestonaslednik Peter« v Ljubljani priredi v nedeljo dne 3. maja t. l. ob 3. uri popoldne na Stadjonu ob Dunajski cesti veliko Jahanlo in skakalno konkurenco. Prijavili so se številni jahači in jahačice iz Zagreba in Ljubljane iz oficirskih in civilnih krogov. Skakalo se bo čez različne zapreke do višine in širine 1-20 m. Poleg tega bo takozvano poslušno skakanje, ki obstoja v tem, da bodo postavljene različne zapreke šele na dan turnira zato, da jih noben konj poprej ne spozna. Med skakalno konkurenco se bo vršilo dresurno jahanje, pri katerem bodo udeleženci morali dokazati dresurno konjev v koraku, kasu in galopu. Razpisana so lepa darila, tako, da bo prireditev gotovo dobro uspeła.

Jz drugih banovin

Strašen samomor v Mostaru

Premožen podjetnik se je polil z bencinom in se zažgal.

V torek zjutraj je sirena mostarskih gasilcev alarmirala vse prebivalce. Ker je vso noč treskalo in grmelo, so se vsi menili, da je udarila strela v kako poslopje. V resnici se je pa odigrala samo življenjska tragedija dobro stoječega lastnika avto-garaže Elijaša Atijasa. Ta se je v samomornim mnenju v kleti svoje hiše polil z bencinom in se zažgal. Obupni klici na pomoč tega nesrečnega so zbudili pozornost sosedov, ki so takoj poklicali gasilce na pomoč. Med tem je neki Atijasov uslužbenec priskočil nesrečniku na pomoč in ga po dolgem naporu z mokrimi rjuhami pogasil. Atijasa so nato odpeljali v bolnico. Gasilci so med tem preprečili, da se požar ni razširil, kajti vneli so se tudi razni predmeti v kleti.

Atijas je bil zadnje čase živčno bolan. Obsedla ga je tudi misel, da ga nekdo vedno preganja. Zaradi tega je obdolžil svoje najboljše prijatelje, da mu streežjo po življenju. Atijas je bil na glasu resnega in solidnega podjetnika in je njegov obupen čin vzbudil zato v Mostaru tem večjo senzacijo.

Lepa razbojnikova sestra, 17-letna Sava

Kako je razbojnik Medić umoril orožnika.

Za razpravo proti razbojniku Mediću vlada v Šibeniku vedno večje zanimanje. Dvorana je dan za dan polna. Mnogo občinstva pa mora oditi, ker za vse v sodni dvorani ni prostora. Ko so Medića pripeljali zopet v dvorano, je predsednik senata pričel obtožnico, ki ga obtožuje, da je 20. januarja lani po zrelom premisleku v Čekič-planini umoril z vojaško puško orožnika Marka Vezica. Obtožnica zahteva za ta zločin smrtno kazen. Medića so zasliševali nad 2 uri. Izjavil je med drugim, da je prišel tedaj zgodaj zjutraj v bližino svoje rodne hiše. Ker se ni upal v vas, se je skril v očetovo ogrado in je čakal, da bi se mu kdo od njegovih približal. Prišla je zares Medićeva sestra Sava, katero je prosil, naj mu prinese britev. Nato sta se razgovarjala. Medić pravi, da je tedaj opazil v oddaljenosti 8 metrov dva orožnika, ki sta korakala proti njemu. Eden orožnikov je ustrelil na Medića, pa ga ni zadel. Medić je zbežal in se skril za neki zid. Tedaj se mu je približal orožnik Vezic in nameril puško na Medića. Razbojnik je bil pa spretnjši in je sprožil prvi zadel orožnika v srce. Orožnik je bil na mestu mrtev. Na veliki šolski tabli so sodniki narisali položaj terena, kjer se je zločin izvršil. Medić se je pa izgovarjal, da se ne razume na bele krivulje na tabli in ni hotel pojasniti podrobnosti, kakšen je bil položaj. Zaslišan

Celje

* Važno za čebelarje. Čebelarji dobijo vse čebelarke potrebščine od blagovnega oddelka Čebelarkega društva tudi pri skladišču Kmetijske družbe v Celju.

* Smrtna kosa. V javni bolnici sta 28. t. m. umrli 18-letna Zidanska Uršula, dinarica iz Loke pri Zuznu ter 65-letna Kačnik Marija, dinarica iz Kamenice pri Braslovčah.

* Borza dela v Celju išče 2 konjska hlapca, 13 hlapcev h govedu, 1 kravarja — švicarja, 2 kočijaža, 2 poljske delavce, po 1 kovača, kolarija, predilca in kodralca žime, čevljarja, sladoledarja, slikarja, 3 pekove, 2 kovaška, 2 mizarska ter po 1 podobarskega, sodarskega, čevljarskega, mlinarskega vajenca, 38 kmetijskih dekel, 4 poljske delavke, 1 perico, 1 šiviljo perila, 1 likarico, 6 hotelskih in gostilniških kuharic, 5 servirk, 2 hotelskih sobarici, 2 natakarici, 5 kuharic, 12 služkinj ter 1 šiviljsko vajenka.

* Razprava proti Lavrenčaku in soobtožencem iz okolice Smarja radi uboja Štukleca Avgusta, ki se je pričela v torek zjutraj, je bila preložena na poznejši čas, ker so se pojavili novi momenti v obtožbi.

* Hudičev graben, ki so ga plazovi zaduje zime skoraj popolnoma uničili, so člani SPD v Celju temeljito popravili ter zabijali nove klinje in potegnili nove vrvi. Ta priljubljena in divje romantična pot je sedaj zopet dostopna.

* Dar resničnemu društvu. G. dr. Jeger iz Podčetrka je resničnemu društvu v znak zahvale za hitri prevoz iz Podčetrka v celjsko bolnico naklonil 100 Din, za kar se mu društvo javno zahvaljuje.

* Nalezljive bolezni v Celju in okolici. V času od 8. do 14. aprila je bilo stanje nalezljivih bolezni sledeče: legar v okolici 2; škrlatica v mestu 3; v okolici 1; davica v mestu 3; v okolici 1; rdečica v mestu 1; v okolici 1.

* Dva svetovna potnika, eden 8, drugi že 11 let star sta v torek zvečer prispela v Celje, pa ju je policija že na kolodvoru prišla ter drugi dan vrnila staršem iz kraja v okolici Ljubljane.

Maribor

m Prihod češkoslovaških železniskih uradnikov. Jutri ob 13-58 prispejo s praškim brzovlakom na tukajšnji glavni kolodvor češkoslovaški železniški uradniki, ki potujejo na poučni izlet po naši državi. Na postaji jih bodo sprejeli naši železniški uradniki in člani JČL. Izletniki potujejo z istim vlakom dalje v Ljubljano, na Bled, itd. Vračali se bodo 16. maja z vlakom, ki pride v Maribor ob 14-45.

m Zadnji dan Trstenjakove razstave. Razstava Trstenjakovih slik iz Srske Lužice bo odprta samo še danes.

m Premestitve. S 1. majem sta premeščena od novomeškega k tukajšnjemu okrožnemu sodišču sodna praktika g. Vladimira Punčuh in Emil Pureber.

m Sprememba v komisariatu Podpornega društva železničarjev. Kraljevska banska uprava je imenovala za člane komisariata Podpornega društva želez. delavcev in uslužbencev v Mariboru, katerega odbor je bil pred dvema letoma iz raznih vzrokov razpuščen, železniškega uradnika Zavatlava kot predsednika, železniškega uradnika Artiča in železniškega ključavničarja Koresa pa kot svetovalca. Naloga novega komisariata je obenem, da pripravi prehod k redni upravi podjetja, ki združuje več milijonov premoženja in ki je pred leti kupilo bivši Delavski dom na Ruški cesti.

m Prebivalstvo Sv. Petra. Pri Sv. Petru pod Mariborom so pri sedanjem ljudskem štetju našli 1622 prebivalcev, ki so vsi Slovenci. Tako je torej Sv. Peter najštejša slovenska občina v mariborski okolici. Od leta 1921. je prebivalstvo naraslo za 184 duš.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

m Tujsko-prometna konferenca. V sredo zvečer je bila v hotelu Orel tujsko-prometna konferenca, ki jo je sklicala tukajšnja tujsko-prometna zveza. Banskou upravo je zastopal banski svetnik Narte Velikonja, tujsko-prometno zvezo v Ljubljani pa ravnatelj Pintar. Od Mariborčanov so prisostvovali okrajni glavar dr. Hacin, zastopnik mestne občine dr. Vebler, zastopnik tujsko-prometne zveze dr. Senjor, zastopnik zveze gostilničarskih združenj Zemljih in Petelin, združeni inspektor Založnik i. dr. Banskil svetnik Velikonja je v temeljitih izjavah opisal pomen tujskega prometa za narodno gospodarstvo in pomen turistične propagande, posebno z razstavami kakršne prirejajo po drugih državah že več let. Prvi dve takšni razstavi bodo priredili pri nas šele letos v okviru zagrebškega in ljubljanskega velesejma. Banska uprava je pozvala vse občine in društva, da pri teh razstavah sodelujejo. Ob koncu konference so prejeli razne konkretne predloge o podvigu tujskega prometa v Mariboru in po deželi.

m Nova trgovina A. Lesjak, Gosposka ul. 11 nudi po najnižji dnevni ceni stalno svežo prazno kavo, čaj, maslo, riž, olje, moko in vsa druga živila. 1005

m Sprememba v najstarejši brivnici. Josip Holzer, ki je izvrševal že od leta 1891, brivsko obrt na Slonikovem trgu, se bo te dni preselil v Avstrijo. Brivnico bo prevzel dosedanj pomočnik Karel Farič.

m Eksekutor v gledališki garderobi. V torek zvečer je bila ženska garderoba našega gledališča pozorišče izredno zabavnih prizorov. Po predstavi »Knežje čaršace« se je nenadoma pojavil v garderobi neek peyke, ki je bila še v negležeju, nek tukajšnji odvetnik z eksekutorjem in hotel zarubiti vse njene stvari. Imel pa ni sreče. Najprej so mu igralci sneli klobuk z glave, češ, da se ne spodobi, da bi bil v Thalijskem hramu pokrit. Nekdo je med tem ugasnil tudi luči in vse igralkino premoženje je neznankam izginito; ostal je samo prstan, napravljen za oder in seveda nepristen, a odvetnik ni hotel verjeti, da je tako brez vsake cene in ga je — zarubil. Ko je odhajal, so mu igralci, množeni z občinstvom, priredili na cesti ovacije. O zanimivem dogodku se je kmalu razvedelo po mestu, v splošno veselost in zabavo.

Za male prince in princeske

najmodernejši vozički v zalogi pri

JOSIP KVEDER

Krekov trg 10.

5630

Svatovski avto povozil 6letno deklico

Usodna avtomobilska nesreča v Podbrezju -- Milenka Mihelčič na mestu mrtva

Na Brezjah je bila danes jutraj poroka. Porokil se je neki par iz Maribora. Ob 3. uri popoldne so odhajali z Brezja z avtomobilom. V bližini Podbrezja nedaleč od znane gostilne Pavlin se je na ovinku pripetila težka avtomobilska nesreča. Svatoški avto je povozil 6letno Milenko Mihelčič, doma iz Srednje vasi pri Podnartu. Avto je vozil zelo počasi. Sofer je

dajal znamenja s hupo, toda otrok je po nepredvidnosti stekel čez cesto. Avto ga je z blatnikom zadell in povozil. Otrok je bil na mestu mrtve. Odnosi so ga v bližnjo hišo. Družba je nato nadaljevala svojo pot proti Podnartu, tam so se vsi takoj javili pri orožnikih. Nato so se odpeljali dalje proti Kranju in Ljubljani.

Pod voz je padel

Posestnik, ki pri vožnji nima sreče

Kamnik, 29. aprila. Posestnik I. Ogrinec, vulgo Medved, iz Podgorja pri Kamniku je danes dopoldne peljal po Suti v voz, naložen s hodi. V voz sta bila vprežena dva vola. Pri Terpinu je krenil po klanec navzdol proti sejnišču, pri tem pa je menda pozabil zavreti voz, ker so jo voli v precejšnjem diru pobrali po klanec. 72-letni mož jih je zamašil skušal ustaviti. Z eno roko se je držal za ročico, z drugo pa je nategoval vajeti. Na mostu čez potok Mlinščico pa je nenadoma padel in zadnje kolo težko naloženega voza mu je šlo čez levo nogo ter mu zdrobilo kost nad gležnjem. Takoj so prihiteli ljudje in ga odnesli k okrožnemu zdravniku dr. Matjašiču, ki mu je nudil prvo pomoč. Posestnik Ogrinec si je pred par leti pri enaki nesreči poškodoval desno roko.

Poskušeni samomor

Nesrečna delavčeva žena — Surov napad — Zrtve nepredvidnosti

Ljubljana, 29. aprila. 31-letna delavčeva žena Mimi Tomanova iz Kozarjev, občina Dobrova, je v samomorilnem namenu bila izločena. V smrt je hotela radi družinskih razmer. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v splošno bolnico in ji izprali želodec.

23-letni posestnikov sin Jernej Smolnikar iz Raven, občina Hruševka, se je vračal od mase domov. Med potjo je srečal brate Hočvarje. Med njimi in med Smolnikarjem vlada že delj časa staro sovraštvo. Bratje Hočvarji so napadli Smolnikarja, ga nabili, zadali mu z nožem več ran po životu in ga, ležečega na tleh, še osuvali s čevlji v trebuh. Smolnikarjeve poškodbe so zelo resne.

20-letni goodec Albin Rajhard z Jesenic se je vračal zvečer v rožah na Jesenice. Medpotoma je srečal fante, ki so bili prav tako v rožah. Vnel se je preprij, ki mu je sledil pretep, v katerem je eden izmed napadalcev prerezal Rajhardu vrat.

12-letni učenec meščanske šole Karol Vavpotič iz Kamnika je s tovariši streljal s puščicami. Med streljanjem ga je iznenada zadell tovariš s puščico v levo oko. Težko ranjenega so prepeljali v splošno bolnico.

Trebnje

Licencovanje bikov. Pretekli teden se je vršilo v Trebnju in na Veliki Loki licencovanje bikov. Komisiji je bilo predstavljenih veliko število bikov izredno lepih eksemplarjev, ki so prejeli dopustnice in nagrade.

Prednjaški tečaj v Zagrebu. Razpisani je prednjaški tečaj za lahko atletiko v Zagrebu. Članstvo okrožja mirenske doline obveščamo, da sprejema prijave okrožni tajnik v Trebnju.

Ej, tako, za ravbarje. Poročali smo že o brezsrčnem napadu, ki se je zgodil na veliki petek, ko sta bili dve stari ženi napadeni od neznanih storilcev. Storiči so že izsledeni. Obe ženi sta prejeli poziv k zaslišanju. Udeležila se je pa zaslišanja le ena. Nikdar ni bila starka pri sodišču in je bilo to prvič v njenem življenju. Bila je vsa zbegana in je v tej razburjenosti zavila mesto na sodišče v občinsko pisarno, ki se nahaja v istem poslopiju. Na navzočega uslužbenca je stavila sledeče vprašanje: »Vi, kje je pa tako, ki je za rabarje.« Na vprašanje koga išče, je pojasnila: »Oh, no, ne morem reči, ej tako, ki je za rabarje.« Navzoči je bil na jasnem, da ženska išče sodišče, posebno ko je pokazala poziv k zaslišanju, in ji je uslužbenec pokazal pot v prvo nadstropje, kjer je nameščeno okrajno sodišče.

April. Se vedno rogovili pri nas nestalno aprilsko vreme. Dežuje še vedno. Vmes pada tudi toča. Tudi je nekajkrat treščilo v okolici.

Telovadba. Po novi ureditvi se vrši članska telovadba vsako drugo sredo, in sicer za proste zletne vaje v stari občinski pisarni, vsako drugo sredo pa orodna telovadba v telovadnici na marofu.

Gornjigrad

Načrt Sokolskega doma bo v soboto in nedeljo razstavljen v izlozbi trgovine br. Božiča in br. Zmavca. Z gradnjo se prične v kratkem. — Pevsko društvo »Ojka« iz Celja priredi v nedeljo 3. maja izlet v Gornjigrad in bo ob tej priložnosti koncertiralo ob 15. uri v graščinski dvorani prevzvišenega nadškofa dr. A. B. Jegliča. — V novo ustanovljeni pododbor ZKD za gornjegrajski srez je Sokolsko društvo delegiralo advokata br. Šbriroja, Narodna čitalnica pa učitelja g. Tratnika.

Št. Jurij ob južni železnici

Smrt. V ponedeljek 27. t. m. je v Grobelnem po dolgem bolehanju umrl ugledni gostilničar in posestnik g. Jožef Kincl, eden izmed petih bratov znane šentjurske rodbine Kincl. Vrlemu možu in uglednemu občanu bodi ohranjen trajen spomin. Zaljubljen naš sožalje.

Vrnitev gđ. Kajfeve. Pretekli teden se je vrnila z bolniškega dopusta učiteljica gđ. Vera Kajfe, katero smo že težko pogrešali, posebno ker nas je pred kratkim zapustila njena tovarišica gđ. Marija Zdelšková. Gospodični učiteljici in vestni Sokolici želimo, da bi se v naši sredi prav tako dobro počutila kot se je pred odhodom na zdravljenje in obenem želimo, da jo kot podnačelnico našega Sokola zopet vidimo v telovadnici, kjer jo že čaka težka naloga, ker nas je zapustila naša načelnica in mora sedaj voditi članice načelnik br. Rongador, ki je itak že preobremenjen z delom.

Zagorje

SPD Zagorje priredi 1. maja skupen izlet na Sv. Planino, odhod poljuben v skupinah. Vabljeni vsi planinci. — Odbor.

Ljudsko števje v občini Ržiše. Občina meri 1875 ha in šteje 275 hišnih števil. Popisovalci so našli 1093 moških in 1153 ženskih oseb, skupno torej 2246. Najbolj obiljena je davčna občina Loke, ker so tu naseljeni rudarji. Število prebivalstva se je od zadnjega štetja zmanjšalo za 151 ljudi.

Bled

Ne smo središče, ampak tudi kolodvorsko okolico je treba lepšati in skrbeti za boljši promet. To nalogo je prevzelo naše prometno in oledjevalno društvo. Lani je z mnogimi stroški in trdom napravilo stezo za krasno razgledišče Kukanec. Letos je treba postaviti tam uto za zavetje pred dežjem. Klopki manjka kakor tudi markacije na raznih krajih. Sredstev za to ni. Zato pa napravijo društvo prihodnje nedelje v hotelu »Triglav« zabavni večer s plesom, da si pomnožijo nekoliko svoje dohodke, katerih je zelo potrebno. Vsi prijatelji društva so vabljeni.

Sokolstvo

Ustanovitev Sokola v Grahovem

V nedeljo 26. t. m. je razprostril svoja krila Sokol v Grahovem. Ustanovila se je sokolska četa sicer ob skromni udeležbi. Da pa bo sokolska četa uspevala, nam jamči predvsem mladina in skoro vsi ugledni možje. Občni zbor, ki ga je vodil brat Mercina, so posetili delegati matičnega društva iz Cerkevne bratje: starosta dr. Baričević, dr. Kraševac in dr. Pušenjak. Vsi, zlasti br. dr. Baričević je v svojem govoru temeljito pojasnil pomen in bistvo sokolske misli, kar je na vse zborovalce napravilo zelo ugoden vtis. Občni zbor je podelil v bratski slogi in se je izvolil odbor, ki bo predložen župni upravi v potrditev. S telovadbo bo sokolska četa kmalu pričela. Zdravo Sokol čuvar naše zapadne meje!

Ustanovitev sokolske čete v Orlivasi

Na belo nedeljo se je vršil v Orlivasi ustanovni občni zbor kmetske sokolske čete v društvenih prostorih »Društva kmetijskih fantov in deklet« ob polnoštevni udeležbi. Celjsko sokolsko župo so zastopali starosta brat Smertnik, tajnik brat Čepin in dve sestrji, Sokola v Braslovčah pa starosta brat Lušin. Uvodoma je pozdravil vse navzoče člane in goste starosta brat Ivan Kronovšek ml., ki je tolmačil cilje novoustanovljene sokolske čete, ki bo posvečala glavno skrb vzgoji svojega članstva. Vzgoje je kmetijski človek najbolj potreben in sicer vzgoje, ki je bila dosedaj pomanjkljiva in včasih tudi zgrešena. Tudi kmetijski človek se mora zavdati, da je istovreden z drugim in se mora tudi zvedati, da ima do države ne le pravice, ampak tudi dolžnosti. Nadalje se bo gojila telovadba, ki je glavni smoter Sokolstva. Župni starosta brat Smertnik je nato podrobno razložil cilje sokolske organizacije in navajal medsebojne odnose Sokolov. Občni zbor je pozdravil tudi starosta Sokola v Braslovčah brat Lušin, želeč sokolski četi obilo uspehov.

Nato je bila izvoljena društvena uprava, ki bo predlagana župi v potrditev. Upravo tvorijo: starosta br. Ivan Kronovšek ml., prosvetar br. Josip Jarb, načelnik br. Fran Kolšek, načelnica in tajnica sestra Vera Plaskanova, blaginjak br. Ivan Cizej, odborniki bratje Franc Stepišnik, Franc Žilnik in sestra Roza Kajtnerja. Nadzorni odbor: br. Fran Kronovšek in br. Fr. Turk. Prepričani smo, da bo novoustanovljena sokolska četa mnogo doprinesla pri vzgoji in procvitu Orlevasi. Zdravo!

Uspešno delovanje Sokola v Škocjanu

Naš Sokol, ki je bil pred kratkim obnovljen, je pričel sedaj v vseh smereh prav agilno delati; vse težkoče, ki so se nam dosedaj stavljale na pot in ovirale vsako smotreno delo, so odpravljene. Odprta nam je ravna pot, mi pa smelo po njej!

V nedeljo 19. t. m. sta prišla k nam odposlanca župe iz Novega mesta br. Šplihl in brat Matko. Ob enih popoldne je pričel vaditi telovadce br. Šplihl. Udeležilo se jih je lepo število okrog 20 — za prvi naravnost presenetljivo. Pohvali jih je in izrazil laskavo mnenje, da je material dovoljen in je pričakovati dobre telovadce. Po telovadbi je dal našim vadiateljem podrobna navodila za nadaljnje delo.

Ob treh je imel župni tajnik br. Matko pomembno predavanje ob številni udeležbi škocijancev in okoličanov. V nazornih besedah je razložil smernice sokolstva in vodilno idejo. Obravnaval je v glavnem delavnost, vzgojo Sokola kar je posebno poudarjal — da nam bo dal naš sokolski naraščaj zdrave, močne, plemenite, zveste in narodno zavedne može. Naš program sloni na delu, zvestobi in bratstvu! Koder se širi sokolska misel, tam poganjajo značajni krepiki in zdravi. Priporočal je fantom vedenje, ki bo vredno Sokola, naj se odvadajo kletve in pijančevanja, naj se izogibljajo pretepu; obenem je ugotovil, da zadnja leta pred novomeškim sodiščem razprave iz naših krajev vse bolj ponehujejo, kar je vsekakor razveseljivo dejstvo.

Ob 16. se je vršila prva odborova seja našega obnovljenega Sokolskega društva. V glavnem se je razdelilo delo. In sicer: statistika br. Zupš, matrika br. Globevnik ml. in zdravstveni odsek br. Malešič. Nadalje se je sklenilo, da se bo nekaj članov in članic udeležilo ob nedeljah telovadbe pri župi v Novem mestu, da se tako lahko prične potem z redno telovadbo. Sklene se nadalje, da se bo vršila redna telovadba za sedaj le ob nedeljah, za člane in članice. Nekaj članov pa bo redno telovadilo tudi med tednom, da se bodo drugi oddaljenejši lažje učili in sicer naj bi redno vadili škocijanci: br. H. Pungertič, ml., br. Janko Malešič, br. Lojze Zupet, br. Peter Durjva in br. Franc Mole.

Sokol — škocijanci, glave pokonci, pustite kapetice, napredek in osveta, to naša bo osveta!

Potovanje po zvezdi večernici

62.

Ko je pajek opazil novi plen, je urno opustil svoje delo ter se okrenil proti Dušanu, da bi tudi njemu vrgel zanko krog telesa. Ker pa navzgor ni šlo tako lahko kakor navzdol, je zgrešil cilj. Dušan je bil trenutek izkoristil, približal se še bolj pajku ter ga z dvema dobro namerjenima streloma uobil. Žival se je mrtva zvalila po svoji močni mreži na tla. Boj je bil srečno dobojevan.

Gospodarstvo in tehnika krompirjevih nasadov

Naravni predpogoji so vsled izrazite aklimatizacije krompirja precej širokogrudni. Vendar ljubljani krompir bolj vlažno-hladno, kakor toplotno vlažno klimo, podnebje torej kakršno je baš v pretežni večini po naših krajih. Gomolj uspeva najbolje v rahli in dobro prezračeni zemlji. Težka ilovnata zemljišča, kljub skrbni negi, ne prinašajo dobrih prinosov. Saj vemo iz prakse, da pri takih zemljiščih običajno zadostuje močan nali poleti, ki nekako hermetično zapre gornjo zemeljsko plast in s tem ogroža ves pridelek.

Razni poskusi Binswagerja so soglasno dokazali važnost zrahljane zemlje za uspevanje krompirjevih nasadov. Ta priznani agronom je nesporno ugotovil, da se večina koreninskih vlaken nahaja redno 50 cm pod površino gornje zemeljske plasti, ter da segajo glavne in stranske koreninice do 1 m v globino. Razmerna mala potrošnja vode pomaga krompirju, da tudi večje vročino v posameznih časovnih razdobjih prilično dobro prestane. Važnejša, kakor množina padavin pa je njena pravilna razdelitev. Vodna potrošnja poznega krompirja je v mesecu maju in tudi juniju malenkostna. Padavine v juliju in avgustu pa so za dobro letno odločilnega pomena. V tem se križajo tudi interesi žitnega poljedelca z interesi obdelovalca krompirja.

Pripomniti pa je treba, da ne veljajo vsa pravila za vse vrste krompirja. Največ pažnje moramo posvečati dognanju, katere vrste so za določeno podnebje najbolj primerne. Tu morajo v prvi vrsti govoriti razne preizkuševalne postaje, kakor tudi dobro preizkušena načela, ki so si jih osvojile poljedelske institucije in sreski poljedelski referenti. Kakor se vrši z veliko

vnemo danes hvalevredna selekcija sadnih sort v posameznih okrajih, tako bo moralo selekcioniranje postopoma poseči tudi po vseh drugih poljedelskih in sploh kmetijskih panogah.

Aklimatizacija krompirja k vlažno-hladnemu podnebjju je pripomogla, da sega pridelovanje krompirja danes tudi v višinske doline in omogoča alpskemu prebivalstvu preskrbo s tem važnim, neobhodno potrebnim živilom. Narasčajoča nadmorska višina obdelovalnih krajev povzroča razmeroma malenkostno oslabljenje donosa. To dejstvo dovoljuje našemu gorskemu prebivalstvu samopreskrbo, ne da bi rentabilnost donosa igrala kako pomembnejšo vlogo. Lastni pridelek krompirja je eno najvažnejših vprašanj našega malega kmeta in kajžarja.

Svoječasno smo v »Jugoslovanu« naglasili, da je tudi pri krompirju potreba čistega semena odločilnega pomena za dober in zdrav pridelek. V to svrhu je potrebno seveda, da se vrste krompirja kolikor mogoče omeji. Pri tem pa ne smemo iti predaleč. Vsako gospodarstvo mora v splošnem saditi troje vrst krompirja, zgodnjo vrsto, srednjo in pozno. To je potrebno iz gospodarskih ozirov ker pomeni tak postopanje razdelitev rizika na več enot. Če iz raznih vremenskih neprilic zadovoljivo ne obrodi ena vrsta, bodo gotovo obrodile ostale in nasprotno. S tem smo izločili iz gospodarstva vse špekulativne momente in se zavarovali za sigurno preskrbo. Drugače je seveda z onimi sadeži, ki so namenjeni kupčiji. Tu je v prvi vrsti odločilen trgovski moment, ki pa gotovo vpliva tudi na ostale sorte, tako da niti tu nismo povsem nezavezani samo na eno sorto.

V skupini juniorjev je startalo 9 vozačev: 1. Sušnik Stanko, Zagorje o. S. 1:5:23; 3. Bertoncelj Ivan, ASK Primorje 1:6:32; 4. Grabec Iv., Gregorič Ivan, SK Disk, Domžale 1:2:17; 2. ASK Primorje 1:8:46; 5. Kuhar Franc, SK Disk 1:9:23; 6. Lenček Ivan, SK Disk 1:10:37.

Razne vesti.

ASK Primorje — lahkoatletski sekcija, javlja svojim članom, da se vrše treninzi na igrišču vsak ponedeljek, sredo in soboto od 3. ure naprej; Za one, ki so zaposleni v uradih, od 6. ure naprej in v nedeljo dopoldne. ASK Primorje vabi vse one, ki se zanimajo za lahkoatletiko, naj se vpišejo v njegovo sekcijo, ki uživa sloves ene najboljših v državi in je bilo nanovo opremljeno z orodjem in opremo.

BSK v Carigradu. BSK je igral v četrtek pred velikim številom gledalcev svojo prvo tekmo v Carigradu s klubom BSKtaš. Rezultat 1:1 (0:1). BSK je igral zelo dobro.

RAZPIS

lahkoatletskega narodnega mitinga, ki ga priredi SK Ilirija dne 17. maja t. l. ob 14:30 na lastnem igrišču ob Celovski cesti v Ljubljani s sledečim programom: 1. tek 100 m; 2. met kroglice; 3. tek 1500 m; 4. skok v višino za juniorje; 5. skok v višino za seniorje; 6. tek 100 m za juniorje; 7. met diska; 8. tek 400 m; 9. skok s palico; 10. tek 1000 m za juniorje; 11. skok v daljavo; 12. met kopja; 13. tek 5000 m; 14. štafeta 4 + 100 m; 15. pripravljalne vaje.

Tekalnice je dolgo 386 m in ima dva nedvigljena zavoja ter je posuto z ugaslimi ogorki. Prijave s prijavino Din 5 za osebo in Din 10 za moštvo štafete naj se pošljejo na naslov:

Izjava

Podpisani tem potom izjavljam, da nisem nikdar mislil pri razgovoru v vlaku dne 28. aprila 1931 glede montiranja vodomerov tukajšnjem inštalaterju, da bi pri tem zaslužil katerikoli občinskih funkcionarjev, najmanj pa gosp. župan Vodošek Gustav ali pa načelnik upravnega odbora gosp. Pavlin Vinko. Izjavljam ponovno, da nisem imel namena žaliti omenjena gospoda kakor tudi ne celokupnega občinskega odbora.

Trbovlje, dne 28. aprila 1931.

Anton Medvešek, Trbovlje

Gospodarske vesti

Mednarodnost XI. velesejma v Ljubljani, ki se vrši od 30. maja do 8. junija t. l. najlepše dokazuje pregled razstavljalcev. Najraznovrstnejše blago po tovarniških cenah razstavi na prostoru 40.000 m² skoraj 800 tovarn, od teh ena tretjina iz inozemstva in sicer iz Anglije, Avstrije, Belgije, Brazilije, ČSR, Danske, Francije, Finske, Grčije, Nizozemske, Italije, Litve, Nemčije, Madjarske, Poljske, Švedske, Švice in Severe Amerike. Legitimacije, ki upravičujejo do polovične vožnje na železnici, veljajo Din 30— in se dobe pri denarnih zavodih, zastopnikih, trgovskih organizacijah, Putniku itd. in direktno od velesejmskega urada.

Denarni zavodi, ki se niso imeli v razprodati legitimaciji za obisk ljubljanskega velesejma, pa jih žele prevzeti v prodajo za XI. ljubljanski velesejem, ki se bo vršil od 30. maja do 8. junija t. l. naj to sporoče uradu velesejma v Ljubljani.

Društva, organizacije itd., ki imajo za letošnjo pomlad predvidene svoje kongrese in alične prireditve, prosijo upravo ljubljanskega velesejma, da iste postavijo v čas letošnjega XI. velesejma od 30. maja do 8. junija. Svoje sklepe naj društva sporoče naravnost pri upravi velesejma, ki jim bo šla v vsakem oziru na roko.

Borzna poročila

dne 29. aprila 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 29. aprila. Amsterdam 22:86, Berlin 13:530—13:560, Bruselj 7:9135, Budimpešta 9:9124, Curih 1093:80—1096:80, Dunaj 7:9861 do 8:0161, London 276:57, Newyork 56:65—56:85, Pariz 222:27, Praga 168—168:80, Trst 297:58 do 297:73.

Zagreb, 29. aprila, Amsterdam 22:83—22:89, Dunaj 798:61—801:61, Berlin 13:53—13:56, Bruselj 791:35 bl., Budimpešta 989:74—992:74, London 276:17—276:97, Milan 296:62—298:62, Newyork ček 56:65—56:85, Pariz 222:27 bl., Praga 168—168:80, Zürich 1093:80—1096:80.

Beograd, 29. aprila, Berlin 13:53—13:56, Bruselj 798:61—792:61, Budimpešta 989:74—992:74, London 276:17—276:97, Milan 296:58—298:58, Newyork 56:65—56:85, Pariz 221:27—223:27, Praga 168—168:80, Zürich 1093:80—1096:80, Stockholm 16:3596—16:3896.

Dunaj, 29. aprila, Amsterdam 285:54, Atene 9:215, Beograd 12:4963, Berlin 169:117, Bruselj 98:84, Budimpešta 123:88, Bukarešta 4:2280, London 34:556, Madrid 74:60, Milan 37:21, Newyork 710:50, Pariz 27:76, Praga 21:045, Sofija 5:147, Stockholm 190:30, Kopenhagen 190:10, Varšava 79:61, Curih 136:88.

Curih, 29. apr. Beograd 9:1310, Pariz 20:2937, London 25:2462, Newyork 519:075, Bruselj 72:25, Milan 27:1825, Madrid 53:90, Amsterdam 208:70, Berlin 123:64, Dunaj 73:07, Sofija 3:76, Praga Varšava 58:175, Budimpešta 90:525.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 29. aprila. Drž. papirji: 7% inv. pos. 88—88:50 (88), voj. škoda ar. 425:50—426 (425—426), kasa 426—426:50, jun. 416—426:50, 4% agr. obv. 51:50—52:50, 7% Bler 83—83:25 (82:75—83:50), 8% Bler 93—93:50 (92:75—93), 7% pos. hipot. b. 84:25—85 (84:87), Beglučki 67:75—68. — Banke: Hrvatska 50—60, Prastedion 925—930, Union 174—176 Jugo 73—74, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 67 d., Narodna banka 7825—7950, Srbska 186—190. — Industrija: Sečurana Osijek 294—300, Trboveljska 305—312, Slavonija 200 d., Vevče 128 d. — Zemaljska 140—144, Nar. sum. 25 d., Guttman 128—132, Slareks 37—38, Danica 85, Isis 45—50, Dubrovačka 350—380, Jadranska plovdba 525 d., Oceanija 175—198.

Beograd, 29. aprila, 7% inv. pos. 89, 7% Bler 83—83:50, 8% Bler 94, 7% pos. hip. b. 85:25 do 85:75, 4% agr. obv. 51—52, voj. škoda 426:50 do 427:50, ult. maja 427, ult. junija 427:25, ult. avg. 427:25, Narodna banka 7820.

Dunaj, 29. aprila. Bankverein 16:05, Kreditni zavod 45:50, Dunav-Sava-Adria 13:85, Prioritete 89:15, Leykam 3.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu
London, 29. aprila, 7% Blaire 81:75—82:75.
Newyork, 29. aprila, 8% Blaire 92—92:50, 7% Blaire 81:50—82, 7% pos. Drž. hip. banke 88:50—84.

Zitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, promet: 1 vag. koroze.

Novi Sad, 29. apr. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 16 vagonov, koroza 20, moka 4, otrobi 1 vagon. Tendenca: neizpremenjena.

Budimpešta, 29. aprila. Tendenca: slabša, pšenica: ustaljena; promet: miren. Pšenica: maj 15:38—15:48 (15:45—15:46), junij 15:10—15:35 (15:33—15:34), Rž: maj 13:70—13:75, Koroza: maj 13:33—13:45 (13:43—13:44), julij 13:66 do 13:78 (13:72—13:74), trans. maj 10:70—10:80 (10:75—10:80).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca neizpremenjena mlačna, promet: 2 vagona oglja.

Sport

Zagrebski glasovi o gostovanju Gradjanskega v Ljubljani.

Ljubljana, 29. aprila.

Poraz Gradjanskega po Iliriji je vzbudil v Zagrebu veliko govorjenja in komentiranja, kar je našlo svoj odmev v dnevnem časopisu.

Ponedeljske izdaje so prinesle kratka poročila, v naslednjih dneh pa komentar in razmotrivanja za predstoječe liga tekme. Vsi časopisi soglasno priznavajo zaslužen zmagoviti Iliriji in podčrtavajo, da je le sreča rešila Gradjanskega od še večjega poraza. V tem sta li edina »Jutranji tisi« in »Novosti«. Slednje prinašajo pod velikim naslovom »Opomena zagrebačkim klubovima pred liga-utakmicama«.

»Ali je Ilirija zaslužila zmago 2:0 in ali je rezultat realen? Nikakor ne! Srešen in Mihelčić sta rešila Gradjanskega in nista dovolila, da se ponovi tragedija iz 1927, ko je Ilirija petkrat strela mrežo »purgarjev« in jih elementirala iz tekmovalstva za državno prvenstvo.«

H koncu pravi poročilo: »V splošnem moramo pibiti, da je nogomet v Ljubljani napredoval in da predstavlja danes Ilirija in Primorje dva solidna elana, ki sta zmožna zelo častno zastopati ljubljanski sport v skorajšnjih liginih tekmah. Oba kluba imata mladi in poštovni moštvi, ki se do onemoglosti borita za barve svojega kluba. Vse zagrebske klube čaka v Ljubljani težka dolžnost in se more vsako, tudi najmanjše podcenjevanje težko maščevati. Primer Gradjanskega naj jim bo memento.«

Otvoritev kolesarske sezone na Gorenjskem.

Agilna kolesarska sekcija SK »Bratstva« na Jesenicah je priredila v nedeljo, dne 26. t. m. zelo uspešno otvoritveno dirko na progi Jesenice—Lesce in obratno. Najboljši čas dneva je dosegel g. Ivan Gregorič (SK Disk, Domžale) v juniorski skupini, prevozišči progo 35 km v 1 uri 17 min. 17 sek., kar odgovarja povprečni brzini 30 km 400 m na uro.

V glavni skupini je startalo 5 vozačev z naslednjimi rezultati: 1. Rozman Stefan, Perun, Maribor, 1:2:52; 2. Jager Josip, Velo-bataljon, 1:2:52; 3. Valant Ivan, Motokoles, Ilirija 1:2:52; 4. Poličar Franc, SK Bratstvo 1:2:52; 5. Zgur Aleks, ASK Primorje, Ljubljana 1:4:7.

Moderna električna

svetilna telesa

v nova stanovanja (lustre, ampule, krogle, lampione etc.)

iz velike izbire solidno dobavlja in inštalira

ELEKTROINDUSTRIJA D. D.

Ljubljana, Gosposvetska cesta 13

Telefon interurban 2314

983

prof. Čop, kavarna »Evropa«, Ljubljana. Poslednji rok prijave je 10. maj do 12. ure popoldan. Prvi trije v vsaki disciplini kakor tudi moštva štafete prejmejo kolajne.

Tekmovanje se vrši po pravilniku J. L. A. S. SK Ilirija.

URE ZA BIRMO
nudi najcenejšo
IVAN PAKIŽ
Ljubljana
Pred Škofjo štev. 15

Maribor, Gosposka ul. 39. - Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 986

Kavarna
Restavracija
Klet
„Zvezda“
Dnevno koncert
lastnik Fr. in Roza
Krapeš, vulgo „Ziveli“
Ljubljana
762

Mogavice, roka-vice, volna in bombaž 465
najcenejša in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Starl trg

Sveže,
najfinejše norveško
ribje olje
iz lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v LJUBLJANI
se priporoča bledim in slabotnim osebam.
324

Kdor
hoče elegantno obleden biti, naj se zgleda pri

Gombocu
Maribor
Tattenbachova ul. 14

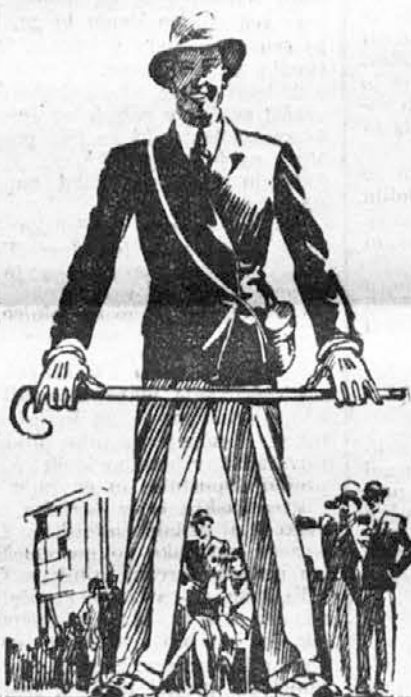
Telefon 2059
Premog
suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Stalna razstava
umetniških slik in velika izbira okvirjev.
Prevzame vsa rezbarska in pozlatarska dela

A. KOS
Ljubljana, Mestni trg št. 25 (nasproti magistratu). 1094

Pianini!
Pianini!
Pianini!
Iz Berlina je došel potnik tovarne klavirjev in pripeljal s seboj 3 pianine za reklamo, ki jih prodaja zelo poceni. Pianini so s pravim angleškim mehanizmom. — Vprašati v hotelu »Slon«. 1149

Lepo stanovanje
3 sob, kuhinje in priklitin, v villi ob južni železnici, opremljeno ali prazno, z lepim vrtom, se odda v najem. Primerno tudi za letovišče. Natančnejše v upravi. 1153

Človek ne velja nič

če se ne zna sam uveljaviti. Tudi svoje zunanosti ne sme zanemarjati. Pred vsem ne sme nositi čevljev z izhojenimi petami.

PALMA podpetniki so zato tudi tako priljubljeni v vseh kulturnih državah, ker so elegantni in trajnejši od kožnih pet.

Ne radi luksusa, temveč iz ozirov prevdarnosti in varčnosti se nosijo čevlji samo s

PALMA
gumijastimi podpetniki!

Domači produkt

Zahvala

Ob priliki nenadomestljive izgube, ki nas je zadela s smrtjo naše predobre nepozabne mamice, stare mamice, tete in tašče gospe

Fani Golli roj. Halner

vdova davčnega upravitelja

se zahvaljujemo vsem, ki so nam z izrazi iskrenega sočutja in sožalja nudili utehe v težkih urah, nadalje vsem mnogobrojnemu sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremili blagopokojnico na njeni poslednji poti ter ji darovali številne vence in krasno cvetje.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1931.

Zalujoči ostali

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

IV. No 5696/45. 1106—3—2

Izpraznjene in razpoložljive učiteljske službe na osnovnih šolah Dravske banovine.

Na osnovnih šolah Dravske banovine so izpraznjene in na razpolago naslednje učiteljske službe, ki prihajajo v smislu § 97. zakona o narodnih šolah v poštah za razpored učiteljstva po prošnjah:

SREZ BREŽICE.

Globoko: ena služba za učitelja.
Kapele: ena služba za učitelja.
Pišec: služba šolskega upravitelja in ena služba za učitelja.
Kevnica: služba šolskega upravitelja in ena služba za učitelja.
Blanca: ena služba za učiteljico.

SREZ CELJE.

Celje: mesto, deška osnovna šola: ena služba za učitelja.
Braslovce: ena služba za učitelja in ena služba za učiteljico.
Dobrna: ena služba za učitelja.
Grize: ena služba za učitelja.
Kalobje: ena služba za učitelja.
Letuš: služba šolskega upravitelja.
Liboje: služba šolskega upravitelja.
Loke: služba šolskega upravitelja.

SREZ ČABAR.

Ni služb na razpolago.

SREZ DOLNJA LENDA.

Čentiba: ena služba za učiteljico.
Dokležovje: služba šolskega upravitelja.
Dolga vas: ena služba za učiteljico.
Gaberje: ena služba za učiteljico.
Ivanec: služba šolskega upravitelja.
Gornji Lakoš: ena služba za učitelja ali za učiteljico.
Kobilje: služba šolskega upravitelja.
Odranci: ena služba za učitelja.
Pince: ena služba za učiteljico.
Turnišče: ena služba za učitelja.

SREZ GORNJI GRAD.

Bočna: ena služba za učiteljico.
Gornji grad: ena služba za učiteljico.
Ljubno: ena služba za učiteljico.

SREZ KAMNIK.

Krašnja: ena služba za učiteljico.

SREZ KOČEVJE.

Porovce: služba šolskega upravitelja.
Kohorji: ena služba učitelja-upravitelja.
Krvava peč: služba šolskega upravitelja ali šolske upraviteljice.
Ribnica, deška osnovna šola: ena služba za učitelja.
Ribnica, dekliška osnovna šola: dve službi za učiteljici.
Dvorska vas: služba šolskega upravitelja in ena služba za učiteljico (primerno za zakonski učiteljski par).
Velike Lašče: ena služba za učitelja.
Trava: služba šolskega upravitelja.

SREZ KONJICE.

Cadram: dve službi za učiteljici.
Konjice: dekliška osnovna šola; služba šolske upraviteljice.
Sv. Kunigunda: ena služba za učiteljico.
Puhova: ena služba za učiteljico.
Špitališ: ena služba za učiteljico.
Tepanje: ena služba za učiteljico.
Vitanje: ena služba za učiteljico.

SREZ KRANJ.

Poljane nad Škofjo Loko: ena služba za učitelja.
Kranj: ena služba za učitelja.
Selca nad Škofjo Loko: služba šolskega upravitelja in ena služba za učitelja.

SREZ KRŠKO.

Kostanjevica: ena služba za učitelja.
Krško: ena služba za učitelja.
Radeče pri Zidanem mostu: služba šolskega upravitelja.
Boštanj ob Savi: ena služba za učitelja.
Cerklje ob Krki: ena služba za učiteljico.
Črna vas: služba šolskega upravitelja in ena služba za učiteljico (primerno za zakonski učiteljski par).
Dobov: služba šolskega upravitelja in ena služba za učiteljico (primerno za zakonski učiteljski par).
Sv. Križ pri Kostanjevici: ena služba za učitelja.
Sv. Jurij pod Kumom: ena služba za učitelja.
Veliki Podlog: služba šolskega upravitelja.
Zameško: služba šolskega upravitelja in ena služba za učiteljico (primerno za zakonski učiteljski par).

SREZ LAŠKO.

Laško: ena služba za učitelja in ena služba za učiteljico.
Trbovlje: deška osnovna šola: dve službi za učitelja.

SREZ LITIJA.

Dole pri Liti: ena služba za učiteljico.
Toplice pri Zagorju: ena služba za učitelja in ena služba za učiteljico.
Znojile: služba za učitelja-upravitelja ali za učiteljico-upraviteljico.

SREZ LJUBLJANA-MESTO.

Ljubljana: VI. deška osnovna šola: ena služba učitelja.

SREZ LJUBLJANA-OKOLICA.

Horjul: služba za šolskega upravitelja.
Vrhnika: ena služba za učiteljico.
Šmarje-Sap: služba šolskega upravitelja.

SREZ LJUTOMER.

Cezanjevi: služba šolskega upravitelja.
Ljutomer: ena služba za učitelja.
Radenci: dve službi za učiteljici.
Stogovci: ena služba za učitelja (za razred z nemškim učnim jezikom).

SREZ LOGATEC.

Žiri: ena služba za učitelja.
Stari trg pri Raketu: ena služba za učitelja in ena služba za učiteljico.
Dolnji Logatec: ena služba za učitelja.

SREZ MARIBOR DESNI BREG.

Makole: ena služba za učitelja ali za učiteljico.
Sv. Martin na Pohorju: ena služba za učiteljico.
Devica Marija v Brezju: ena služba za učiteljico.
Zgornja Polskava: ena služba za učiteljico.

SREZ MARIBOR LEVI BREG.

Maribor III: deška osnovna šola: ena služba za učitelja.
Maribor: II. dekliška osnovna šola: ena služba za učiteljico.
Sv. Ana v Slov. goricah: ena služba za učiteljico.
Sv. Jurij ob Pesnici: ena služba za učitelja ali za učiteljico.
Sv. Jurij v Slov. goricah: dve službi za učitelja ali za učiteljici.
Maribor: pomožna šola: služba upravitelja.
Sv. Marjeta ob Pesnici: ena služba za učitelja ali za učiteljico.

SREZ MURSKA SOBOTA.

Cankova: ena služba za učitelja.
Dolnji Slaveci: služba šolskega upravitelja.
Domanjševci: služba šolskega upravitelja.

Fikšinci: služba šolskega upravitelja.
Gederovci: služba šolskega upravitelja.
Grlineci: ena služba za učiteljico.
Krog: služba šolskega upravitelja.
Mačkoveci: služba šolskega upravitelja.
Murska Sobota: ena služba za učitelja in dve službi za učiteljici.
Sv. Jurij v Prekmurju: ena služba za učitelja.
Tišina: dve službi za učitelja.
Trdkova: služba šolskega upravitelja in ena služba za učiteljico (primerno za zakonski učiteljski par).

SREZ NOVO MESTO.

Podstenice: služba učitelja-upravitelja.
Sela pri Hinjah: služba učitelja-upravitelja.
Dolnja Topla Reber: služba učitelja-upravitelja.

SREZ PREVALJE.

Kapla: ena služba za učitelja in ena služba za učiteljico.
Marenberg-trg: ena služba za učiteljico.
Mežica: služba šolskega upravitelja in ena služba za učiteljico.
Sv. Ožbald: služba šolskega upravitelja.
Tolsti vrh: služba šolskega upravitelja.
Muta: služba šolskega upravitelja.
Vuhred: služba šolskega upravitelja.
Vuzenica: ena služba za učitelja.

SREZ PTUJ.

Sv. Andraž v Slov. goricah: ena služba za učiteljico.
Ptuj-okolica: deška osnovna šola, ena služba za učitelja.
Sv. Urban pri Ptuj: ena služba za učitelja ali učiteljico.

SREZ RADOVLJICA.

Kropa: ena služba za učiteljico.
Nomenj: služba šolskega upravitelja.

SREZ SLOVENJGRAD.

Sv. Andraž pri Velenju: ena služba za učitelja.
Št. Ilj pri Velenju: ena služba za učiteljico.
Razbor: služba učitelja-upravitelja.
Šmartno pri Slovenjgradu: ena služba za učiteljico.
Slovenjgradec: ena služba za učitelja in ena za učiteljico.
Šoštanj: dve službi za učitelja.
Velenje: ena služba za učiteljico.

SREZ ŠMARJE PRI JELSAH.

Kozje: ena služba za učitelja.
Lemberg: ena služba za učiteljico.

Pilštanj: ena služba za učitelja in ena služba za učiteljico.

V smislu navedbe ministrstva prosvete, izdane pod O. Br. 23296 z dne 23. marca 1931. (tutur. okrožnica IV. No. 5696/1 z dne 1. aprila 1931.) sestavljene in opremljene prošnje, kolikove s kolkom za Din 5—, morajo biti predložene semkaj po sreskih načelnstvih

naјkесneјe do 15. maja 1931.

Kolek Din 20— za rešitev se bo zahteval naknadno, po eventualnem imenovanju prosilcev.

Kesneje došle prošnje se ne bodo upoštevale.

Kralj. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 22. aprila 1931.

*

III. No. 4011/1.

1124

Razglas

glede dodeljevanja zemlje kolonistom in dobrovoljcem v Južni Srbiji.

Ker se zopet množe urgence onih agrarnih interesentov, ki jim doslej ni bila dodeljena agrarna zemlja v Južni Srbiji, razglasa vrhovni poverjenik agrarne reforme v Skoplju pod br. 4400 z dne 6. marca 1931. sledeče:

Agrarna zemlja se bo v tekočem letu dajala strogo po redu, kakor so bile vložene zadevne prošnje. V tem letu se bodo rešile prošnje, ki so bile vložene v letih 1919., 1920., 1921., 1922., 1923. in 1924.

Nihče naj ne prihaja osebno radi dodelitve zemlje v Južno Srbijo, preden ne bo od oblasti pozvan, ker si s tem napravlja samo nepotrebne stroške in izgublja čas. Na noben način ne bo mogel s svojo prisotnostjo povzročiti hitrejše rešitve svoje prošnje.

Interesenti, ki prosijo za zemljo kot dobrovoljci-borci, naj poskrbe, da dobijo dobrovoljska uverenja po čl. 19. pravilnika (Službene novine br. 69/XXIV od 26. marca 1930.), ker stara uverenja niso več veljavna.

Vsi uradi, ki imajo eventualno še stare prošnje, naj jih takoj z overovljenimi podatki pošljejo vrhovnemu poverjeniku agrarne reforme v Skoplju.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 25. aprila 1931.

Razne objave

Štev. 63/1.

1150

Vabilo

na spomladansko plenarno zasedanje plenuma sreskega kmetijskega odbora, ki se bo vršilo v soboto, dne 2. maja 1931 ob devetih dopoldne na sreskem načelnstvu, soba št. 1.

Računski zaključek

Tovarne verig d. d. v Lescah za leto 1930.

Aktiva.

Čista bilanca k 31. decembru 1930.

Pasiva.

	Din		Din
1. Blagajna in dobroimetje pri Poštni hranilnici	138.097-15	1. Delniška glavnica	2.500.000—
2. Dolžniki	1.379.021-85	2. Rezervni sklad	514.569-10
3. Stavbe in zemljišča	1.094.242-15	3. Upniki	2.352.500-29
4. Stroji in električne naprave	401.541-46	4. Prenos dobička iz leta 1929	2.075-61
5. Inventar	76.314-09	5. Dobitek v letu 1930	177.830-91
6. Zaloge surovin, polizdelkov in izdelkov	2.324.151-38		179.906-52
7. Tehnične obratne potrebsčine	133.607-83		
	5.546.975-91		5.546.975-91

S knjigami primerjali in v soglasju našli:

Nadzorstveni svet:

Rihard Schwinger, l. r.

Dr. Jože Basaj, l. r.

Josip Globočnik, l. r.

Debet.

Račun zgube in dobička k 31. decembru 1930.

Kredit.

	Din		Din
1. Plače in mezde	1.780.918-34	1. Brutto prebitek	3.793.542-52
2. Davki in pristojbine	159.348-43	2. Prenos dobička iz leta 1929	2.075-61
3. Obresti in provizije	289.329-40		
4. Odpisi na strojih, premičninah in nepremičninah	293.753-48		
5. Upravni stroški	1.092.361-96		
6. Prenos dobička iz leta 1929	2.075-61		
7. Čisti dobiček v letu 1930	177.830-91		
	3.795.618-13		3.795.618-13

S knjigami primerjali in v soglasju našli:

Nadzorstveni svet:

Rihard Schwinger, l. r.

Dr. Jože Basaj, l. r.

Josip Globočnik, l. r.

Objava.

Glason sklepa IX. rednega občnega zbora z dne 16. aprila 1931 bo izplačevala Tovarna verig d. d. v Lescah pri Bledu za leto 1930

6% dividendo, to je Din 6— po delnici za kupone št. 9, ki se bo vnovčeval počeni s 17. aprilom 1931.

Kupone bo vnovčevala Ljubljanska kreditna banka in Zadruga gospodarska banka v Ljubljani.

V Lescah pri Bledu, dne 16. aprila 1931.

Upravni svet.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izveščku, prepovedan.)

Pokonci nas je doslej držalo to, da smo bili skupaj. Tudi zdaj v šoli smo bili še tovariši, ki so spadali skupaj. Zdaj se je pa začelo tudi to rahljati. Odločitev prihaja. Izpiti so bili signal začetka in ločitve. Dolgo časa so nam bile vsem skupne skrbi in veselje, življenje in smrt. Zdaj pa naj bo vsak sam zase postavljen pred goro bodočnosti, skozi katero se bo moral prekopati. Vsak sam zase.

Zapuščeni smo bili in smo zapuščali. Zdaj, ko se poslavljamo tudi od tistega, kar nam je bilo vsem skupno, zdaj ne preostaja vsakemu izmed nas nič drugega ko golo življenje. Nič več in nič manj. Kaj zdaj?

V.

Previdno sem se plazil dalje. Počasi, centimeter za centimetrom. Solnce žge po rumenih pobočjih, bodičevje cvete, zrak je soparen in tih, na horizontu vise privezani baloni in zastavicam podobni oblaki. Pred mojo jekleno čelado se majejo rdeči listi maku.

Prav rahlo, komaj slišno kopanje se čuje iz druge strani, tam izza grmovja. Potem je zopet vse mirno. Čakal sem in prisluškoval. Po stebli kamilice pred menoj se je plazil hrošč z zeleno zlatimi perutmi. S tipalnicami je tipal po zobčastih peresih

cvetke. Zopet je zavel rahel šum po zraku. Izza grmovja se je pokazal rob čelade. Pod njim čelo, svetle oči, ostro zarezano ustnice — izpraševajoče so se ozirale oči po pokrajini ter se ustavile nad belim blokom papirja in nad par svinčniki za risanje. Mož je risal brez slutnje pastel tam iz daljave in temno bukev v trepetajočem ozračju.

Potegnil sem k sebi ročno granato. Precej dolgo je trajalo, dokler je ležala pri meni. Z levico sem jo odtrgal in štel brezslušno. Potem sem jo zalučal v plitkem loku proti grmovju robidja. Hitro sem podrčal nazaj v svojo luknjo, stisnil telo ob tla, obraz v travo in odprl usta.

Prasket eksplozije je trgal zrak, drobci granate so frčali; zategel, od strahu divji krik se je dvignil. V roki sem držal drugo granato ter kukal skozi špranjo v kritju. Anglež je ležal prosto na polju, goléni je imel odtrgane, kri je bruhala iz ran, za njim so se vlekli zavojci ko posamezni ovoji; ležal je na trebuhu in vesljal z rokami po travi, usta je imel široko odprta in je kričal.

Prekopnicil se je ter me zagledal. Takrat se je oprl na roke in se vzpel ko morski pes. Kričal je nadme in krvavel, krvavel — Rdeči obraz je postajal plavkast, začel je lesti skupaj in pogled se je lomil; končno so bile oči in usta samo še črne votline izorane obraza, ki se je začel nagibati na zemljo, klecnil in se zgrudil v grmičevje kamilic.

Plazil sem se proč in se hotel doplaziti do naših jarkov. Toda še enkrat sem se ozrl in zagledal — da je mrtvec zopet oživel. Vzpel se je, kot da bi se hotel

spustiti za menoj v tek — Potegnil sem drugo ročno granato in mu jo zalučal nasproti. Padla je meter poleg njega, se zatrkjala in obležala — jaz sem štel, štel — zakaj se ne razleti? — Mrtvec stoji in se reži, jaz pa sem vrgel še eno granato — tudi ta je odpovedala — zdaj je napravil oni tam že par korakov, s svojimi štrclji je tekkel, se režal in stegoval roke za menoj — vrgel sem zadnjo granato — padla mu je na prsi, toda kar odpihlil jo je — takrat sem skočil pokonci, da bi zbežal, toda noge so mi odpovedale, kolena so mi postala mehka bo surovo maslo; neskončno počasi sem vlekkel noge za seboj, ki so bile ko na tla prilepljene; vlekkel sem se in se poganjal naprej. Že sem slišal sopihanje zasledovalca, z rokami sem trgal svoje udajajoče se noge — toda od zadaj so se na mojem tilniku sklepale roke, me potiskale nazaj, k tlom. Mrtvec je klečal na mojih prstih, zagrabil je iz trave zavojce, ki so se vlekli za njim, ovil mi jih je krog vratu in se hehetal: »Zdaj prideš ti na vrsto — Obrnil sem obraz proč, napel vse mišice, se vrgel na desno, da bi se ubranil zadrge — takrat sem pa zagledal ob strani, v žični oviri tri Francoze, ki so se vzpenjali in se majali ko punčke za otroke. Pokimavali so z glavami, ploskali s svojimi iztegnjenimi rokami — potisk, dušeca bolečina v grlu, mrtvec me je vlekkel naprej proti bregu jame za apno, valil me je noter, — lesketanje bajonetov in režeči se zobje so me zabodli v oči, izgubil sem ravnotežje ter se poizkušal trdno oprijeti, oni pa je začel sekati z bajonetom po mojih prstih. Polzel sem, padal, kričal, padal brezkončno, kričal, tolkel, kričal —

Današnji Kremlj

Bivši sovjetski diplomat Dmitrijevski je objavil v berlinskih časopisih nekaj prav zanimivih podatkov o Kremlju in o današnjem življenju v bivši carski prestolici. Med drugim piše:

»Tu se je začela Rusija. Tu so nekdanji carevali mogočni carji brez vsakega stika z ljudstvom za debelimi in mogočnimi zidovi. Ljudem so se kazali samo o svečanih prilikah, oblečeni v dragocene obleke. Tu se je rodil Peter Veliki, odkoder je prodiral dalje na zapad do Baltičkega morja, kjer je ustanovil novo prestolico in novo državo. Danes pa tukaj gospodari in dela sovjetska vlada.

Za visokimi kremeljskimi zidovi se razprostirajo trgi, ulice, stara in nova poslopja, samostani, muzej in vojašnice. To je mesto v mestu. Vse to je tukaj nakopičeno na majem prostoru.

V Kremlju stanujejo danes skoro vsi člani Sovjetske vlade in vsi prvaki komunistične stranke. Poleg njih pa stanujejo tu tudi razni »invalidi komunistične stranke, razna »dvorskac služinčad in pa bivše žene in prijateljice mogočnih dostojanstvenikov. Kdor stanuje v Kremlju, ta spada v »boljšo družbo« in uživa vsakovrstne privilegije. Vsi pa, ki tu prebivajo, imajo prostorna stanovanja in se jim ni treba stiskati kakor drugim ljudem na ozkem prostoru. Če pa kdo umrje, se začne ljuta borba zanj njegovo stanovanje; o teh borbah odločuje uavadno sam Stalin.

Ljudje v Kremlju živijo kakor je živela nekdanja gospoda. Oni imajo svoje zaloge živeža, imajo svojo velikansko obednico, svojo pekarijo, svojo brivnico, svojo bolnišnico in lekarno. Tako živi Kremlj tudi še danes svoje lastno življenje. Niti v Moskvi in še manj na deželi nihče pravzaprav ne vé, kako se v Kremlju živi. V Kremlju pa vedo vse.

Nobena vlada na svetu ne skrbi tako zelo za osebno varnost svojih članov in ni taka odrezana od ljudi kakor prebivalci Kremlja. Kremlj je danes silno dobro oborožena trdnjava. Na zidovih pa tudi na drugih mestih je vse polno najmodernejšega orožja, straže pa ne mirujejo nikdar. Vhodov v Kremlj je dosti, odprti pa so samo štirje: dva za pešce, dva pa za avtomobile. Ponoči pa so odprta le dvojna vrata. Brez posebnega dovoljenja pa ne more nihče iz Kremlja ven. Stalna dovoljenja za vhod in odhod imajo samo tisti, ki v Kremlju stanujejo.

V notranjosti Kremlja je poseben prostor za najmodernejša avtomobile, s katerimi se vozijo najvišji predstavniki sovjetske vlade. Okoli tega prostora pa so igrališča za otroke kremeljskih prebivalcev in sprehajališča za kremeljsko služinčad in za vojake.

Za varnost prebivalcev Kremlja pa skrbi še poseben oddelek sovjetske tajne policije.

Za kaj izdajajo Angleži svoj denar

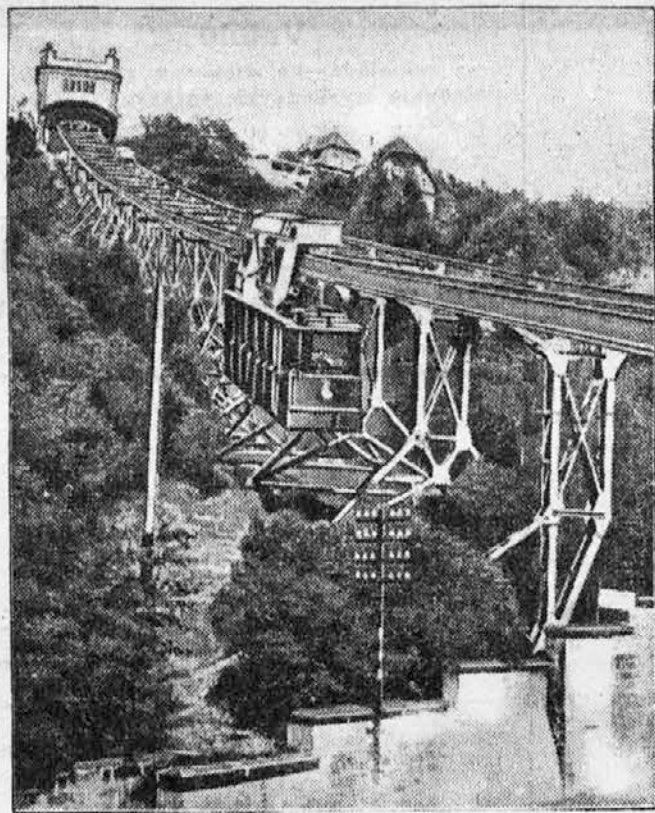
»Economic Journal« objavlja zanimivo statistiko o tem, za kaj vse izdajajo Angleži svoj denar. List je izračunal na podlagi vseh mogočih podatkov, da znašajo povprečni letni dohodli prebivalstva v Angliji 4188 milijonov funtov ali 1156 milijard dinarjev. Od te velikanske svote porabijo Angleži na leto za hrano 29,1 odstotka, na stanovanje 12,3 odstotka, za obleke 10,4 odstotka, za direktne davke 9 odstotkov, za pijačo 7,4 odstotka, za potovanje 5,7 odstotka, za tobak 2,8 odstotka, za zabave in sport 2 odstotka, za verske namene 1 odstotek, za čtivo 0,9 odstotka, za razne malenkosti 3,6 odstotka, v hranilnice znosijo 9,5 odstotka, za razne druge izdatke pa porabijo 4,4 odstotka.

Ljudje splošno mislijo, da porabijo Angleži mnogo denarja le za jed, pijačo in zabavo; statistika pa kaže, da to ne drži. Zapišejo Angleži res precej, skoraj eno desetino svojih dohodkov, toda pri tem je treba pomisliti, da gre od tega denarja zaradi visokega davka na alkoholne pijače prav lep del v državno blagajno.

Novi nemški poslanik na Dunaju

Novi nemški poslanik na Dunaju dr. Rieth (v ospredju na levi strani) izroča predsedniku avstrijske republike svoje poverilnice.

30-letnica prve gorske
železnice

30. maja 1901. so izročili prvo gorsko železnico med Draždani in predmestjem Loschwitz.

Papež zapušča Vatikan

Papež je 24. aprila drugič zapustil Vatikan, odkar je sklenil pogodbo z italijansko vlado, da posveti novi sedež organizacije za razširjanje vere.

Največja nogometna tekma v Angliji

Vojvoda Gloucester, tretji sin angleškega kralja, čestita zmagovitemu moštvo.

Prvi nebotačnik na Dunaju

Na Dunaju še nimajo nebotačnikov v pravem pomenu besede, ker je to preprečeval dosedaj veljavni stavbeni red. V najnovejšem času pa so dovolili tudi zgradbo nebotačnikov in tako bodo v dunajski »Herrengasse« začeli zidati v kratkem 3 nadstropij visoko poslopje. Doslej so imele najvišje stavbe na Dunaju komaj po 7 nadstropij.

Denar v čevlju

Kakor poročajo iz Berlina, je neke dni žena nekega rokodelca dala beraču par ponošenih čevljev svojega moža, ne da bi bila vedela, da hrani mož v čevljih svoje prihranke. Beraču pa čevlji očividno niso bili prav in zato jih je prodal najbližjemu čevljarju za malenkosten denar. Mojster je pa kmalu nato bral v časopisih, da je nekdo skril v svojih čevljih 1500 mark. Poštenjak je takoj pogledal stare čevlje, ki jih je bil pred par dnevi kupil, in je res našel med podplati zataknjen denar. Mož se je takoj javil na policijo in prejšnji lastnik čevljev je dobil ves svoj denar nazaj.

Ženske noré

Te dni je prišla k nekemu zdravniku v Budimpešti ženska, ki je takoj po svojem vstopu v zdravnikovo sobo odložila svoj kožuh in se postavila pred zdravnika — brez druge obleke! Ženska je zahtevala od zdravnika morfin in druga mamila in je zagrozila zdravniku, da bo takoj odprla okno in klicala na pomoč, češ da jo hoče zdravnik zlorabiti, če ji ne zapiše zahtevanega recepta. Zdravnik se je res vstrašil te grožnje in je ženski vbrizgnil poročjo morfina. Ta dogodek se je ponavljal pri več zdravnikih, dokler se ni našel energičen zdravnik, ki se ženskih groženj ni vstrašil in je poklical takoj telefonično policijo na pomoč, čim je ženska vstopila v njegovo sobo, ter jo dal odpeljati v zapor.

Praznovorni Nemci

Iz občine Wittau je dobila neka nemška knji-garna sledeče pismo:

V nekem koledarju, ki ste ga vi izdali leta 1926., sem bral, da imati vi v zalogi razne »tajne« knjige. Nas mučijo čarovnice in naša živina gine. Zato vas prosim, da mi pošljete v vašem koledarju omenjene tajne knjige, ampak samo take, ki so za preganjanje čarovnic. To je »kultura« dvajsetega stoletja!